

Muhammed b. Sulejman et-Temimi

Knjiga **Tevhida**

Allahovo pravo kod ljudi

Urednik:

Jasin Ebu Abdullah

Dizajn:

Amir Halilović

DTP:

Semir Šišić

Izdavač:

Udruženje Kevser

Muhammed ibn Sulejman et-Temimi

KNJIGA TEVHIDA

1430./2009.

متون العقيدة والتوحيد

متن

كِتَابُ التَّوْحِيدِ

الذي هو حق الله على العبيد

شيخ الإسلام محمد

محمد بن سليمان التيمي

رحمه الله

١١١٥ - ١٢٠٦ هـ

دار الصميعي

للنشر والتوزيع

Uvod

Sva hvala pripada samo Allahu, Jednom Jedinom i Jedinstvenom, koji je utočište svemu. Koga Allah uputi, nema nikog ko ga može na stranputicu okrenuti, a koga ostavi u zabludi, njemu nema upućivača.

Ovo je originalni tekst (metn) Knjige tevhida - Allahovo pravo kod ljudi, koju je napisao uvaženi šejh Muhammed ibn Sulejman et-Temimi, neka je Allah zadovoljan njime, koji je umro 1206. god. po hidžri i koji je pozivao u vjerovanje u jednoću Allaha Uzvišenog i nepridruživanje Njemu bilo čega. Šejh je u knjizi objasnio vjerovanje u Allaha i Njegovu jednoću i upozorio na sve vidove pridruživanja (širka) u koji su ljudi, u vremenu u kojem živimo uveliko zapali, kao što su: amuleti, traženje berićeta od drveća, kamenja i ostalog. Sakupio je dokaze iz Kur'ana i vjerodostojnih hadisa koji govore da nije dopušteno obožavati bilo koga osim Allaha Uzvišenog i da prinošenje žrtve isto tako nije dozvoljeno nikom drugom osim Njemu. Objasnio je također da zavjete nije dopušteno činiti nikom drugom osim Allahu.

Dokazi upućuju i na to da se u pridruživanje ubraja kada čovjek traži spas od nekoga drugog mimo Allaha Uzvišenog i da ne treba moliti nikog mimo Njega, niti pomoć tražiti od nekog drugog osim Njega. Zato ovu kratku, ali veoma poučnu risalu preporučujemo svakom ko traga za istinskom uputom i čistim monoteizmom u koji su pozivali svi vjerovjesnici koje je Allah slao ljudima, i tu poslanicu zapečatio s Muhammedovim sallallahu alejhi ve sellem, poslanstvom. A vi koji ste razumom obdareni primite uputu.

Naša zadnja dova je: “Sva hvala pripada Allahu, Gospodaru svjetova.”

Urednik: *Jasin Ebu Abdullah*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الحمد لله و صلى الله على محمد و على آله و سلم
كتاب التوحيد

1- حق الله على العباد و حق العباد على الله

ALLAHOVO PRAVO PREMA LJUDIMA I PRAVO
LJUDI PREMA ALLAHU

Uzvišeni kaže:

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾

A stvorio sam ljude i džine jedino da me obožavaju.¹

Uzvišeni kaže:

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ: ط

Mi smo svakom narodu poslanika poslali: Obožavajte Allaha, a klonite se taguta!...²

Njegove riječi:

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا ﴿٥٧﴾

A odredio je Gospodar tvoj, da ne obožavate, izuzev Njega a roditeljima dobročinstvo da činite.³

Njegove riječi:

وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تَشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا ﴿٥٨﴾

I obožavajte Allaha i ne pridružujte Njemu ništa!⁴

¹ Ez-Zarijat, 56.

² En-Nahl, 36.

³ El-Isra', 23.

⁴ En-Nisa', 36.

Njegove riječi:

قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ ۖ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا ﴿١٥٢﴾

*Reci: 'Dođite, proučit ću ono što vam je propisao Gospodar vaš: da ne pridružujete Njemu ništa.'*⁵

Ibn Mes'ud, r.a., rekao je: "Ko hoće vidjeti oporuku Muhammedovu, sallallahu alejhi ve sellem, na kojoj je njegov pečat, neka pročita govor Uzvišenog:

﴿ قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ ۖ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا ۚ وَبِالَّذِي يُحْيِي الْمَوْتَىٰ أَعْلَمُ بِمَا تُكْفِرُونَ ﴾

صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا ﴿١٥٢﴾

*Reci: 'Dođite, proučit ću ono što vam je propisao Gospodar vaš: da ne pridružujete Njemu ništa.'*⁶

Od Mu'aza b. Džebela, r.a., prenosi se da je rekao: "Jahao sam sa Vjerovjesnikom sallallahu alejhi ve sellem, na magarcu pa mi je on rekao: 'O Mu'aze! Znaš li koje je Allahovo pravo prema ljudima i koje je pravo ljudi prema Allahu?' Rekao sam: 'Allah i Njegov poslanik najbolje znaju.' Rekao je: 'Zaista je Allahovo pravo prema ljudima da Ga ljudi obožavaju i da Mu ništa ne pridružuju, a pravo ljudi prema Allahu jeste da Allah, dž.š., ne kažnjava onog ko Mu ništa ne pridružuje.' Rekao sam: 'Allahov Poslaniče, hoću li obveseliti svijet (sa tom radosnom viješću)?' Rekao je: 'Nemoj ih obveseljivati jer će zanemariti rad i na to se osloniti.'" Zabilježili su ga u Dva sahiha.⁷

⁵ El-En'am, 151.-153.

⁶ El-En'am, 151.-153.

⁷ Buhari, br. 2856. Muslim, br. 30, Tirmizi, br. 2645, Ahmed u *Musnedu* 3-260,261, Ibn Madže, br. 4296.

2 - باب فضل التوحيد و ما يكفر من الذنوب

O VRIJEDNOSTI TEVHIDA I KOJE GRIJEHE BRIŠE

Njegove riječi:

﴿الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ﴾

I govor Uzvišenog Allaha: “Koji vjeruju i ne miješaju vjerovanje svoje sa zulumom (nepravdom), ti i takvi će imati sigurnost, a oni su upućeni.”⁸

Od Ubadeta b. Samita, r.a. prenosi se da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Ko posvjedoči da nema boga osim Allaha Jedinog, Koji nema sudruga, i da je Muhammed Njegov rob i Njegov poslanik, i da je Isa Allahov rob i Njegov Poslanik i riječ koju je uputio Merjemi, i duša od Njega, i da je Džennet istina i Vatra istina, Allah će ga uvesti u Džennet sa djelima koja ima.” (Zabilježili su ga njih dvojica.)⁹

Njih dvojica prenose u hadisu od ‘Utbana: “Uistinu, Allah je zabranio vatri da prži onoga ko kaže “nema boga osim Allaha” želeći time Allahovo lice.”¹⁰

Od Ebu Se’ida El-Hudrijja r.a., prenosi se da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Musa je rekao: ‘O Gospodaru, poduči me nečim čime ću Te spominjati i moliti. ‘Gospodar je rekao: ‘O Musa, reci: ‘Nema boga osim Allaha.”

⁸ El-En’am, 82.

⁹ Buhari, br. 3435, Muslim, br. 28. Ahmed u *Musnedu*, 5-314.

¹⁰ Buhari, br. 425, i br.1186, 5401, 6423, 6938. Muslim, br. 33, 263. Ahmed u *Musnedu*, 4-44, 5-449.

‘Rekao je: ‘Gospodaru, svi Tvoji robovi to kažu.’ Gospodar reče: ‘O Musa, kada bi sedam nebesa i svi koji su na njima, osim Mene i sedam zemalja bili na jednom tasu, a ‘nema boga osim Allaha’ na (drugom) tasu, ‘nema boga osim Allaha’ prevagnulo bi.’” Prenosi Ibn Hibban i Hakim, koji je za njega rekao da je sahih.¹¹

Tirmizi je prenio i okarakterisao ga kao hasen od Enesa: “Čuo sam Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem., kako govori: ‘Uzvišeni Allah rekao je: ‘O čovječe, ti, uistinu, kad bi Mi učinio grešaka kolika je Zemlja, a zatim Mi došao ne pridružujući Mi ništa, Ja bih ti onoliko kolika je ona dao oprosta.’¹²

¹¹ Nesai, br. 834, 1131. Ibn Hibban, br. 2324.

¹² Tirmizi, br. 3534. Darimi, br. 2791 i Ahmed u *Musnedu*, 5-172

3 - باب من حقق التوحيد دخل الجنة بغير حساب

O TOME DA ĆE ONAJ KO OSTVARI TEVHID UĆI U DŽENNET BEZ POLAGANJA RAČUNA

Uzvišeni kaže:

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٠﴾

I riječi Uzvišenog: “Ibrahim je, uistinu, bio kao ummet, pokoran Allahu, čiste vjere, i nije druge pridruživao Allahu.”¹³

Uzvišeni je rekao:

إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٨﴾ وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾

“Oni koji iz bojazni prema Gospodaru svome strahuju, i oni koji u dokaze Gospodara svoga vjeruju, i oni koji druge Gospodaru svome ravnim ne smatraju.”¹⁴

Od Husajna b. Abdurrahmana (prenosi se) da je rekao: “Bio sam kod Seida b. Džubejra i on je rekao: ‘Ko je od vas vidio zvijezdu koja je sinoć pala?’ ‘Ja’, odgovorio sam, a zatim sam nastavio: ‘Ja nisam bio na namazu, bila me (zmija) ujela. ‘Šta si uradio’, upitao je. ‘Proučio sam rukju’, odgovorio sam. ‘Šta te je na to navelo’, upitao je. ‘Hadis koji nam je pripovijedao Ša’bi’, odgovorio sam. ‘Šta vam je pripovijedao’, upitao je.

¹³ En-Nahl, 120.

¹⁴ El-Mu’minun, 57.-59.

Pripovijedao nam je od Burejdea b. Husajba da je on rekao: ‘Nema rukje osim za urok ili groznicu.’ Dobro je uradio onaj ko se držao onoga što je čuo’, rekao je, ‘međutim, pričao nam je Ibn Abbas prenoseći od Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao: ‘Predočeni su mi (prijašnji) narodi. Prolazio bi vjerovjesnik i sa njim grupa. Sa nekim vjerovjesnikom bili bi čovjek ili dva, a sa ponekim vjerovjesnikom ne bi bio niko. Tada sam video crninu (veliku masu). Pomislio sam da je to moj Ummet. Rečeno mi je: ‘Ovo je Musa i njegov narod, nego pogledaj ka horizontu.’ Pogledao sam i vidio veliko crnilo. Rečeno mi je: ‘Ono je tvoj Ummet, a sa njima je sedamdeset hiljada onih koji će ući u Džennet bez polaganja računa i bez kazne.’ Zatim je ustao i ušao u svoju kuću. Svijet je o tome počeo pričati. Neki su rekli: ‘Možda su to oni koji su se družili sa Allahovim Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem.’ Drugi su rekli: ‘Možda su to oni koji su se rodili u islamu i Allahu nisu ništa pridruživali.’ Spomenuli su koješta drugo. Potom im je izišao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i rekao: ‘O čemu raspravljate?’ Oni su ga obavijestili, a zatim je on rekao: ‘To su oni koji nisu tražili odučavanje, niti se kauterizirali, niti vjerovali u loše predznake. Oni su se na svoga Gospodara oslanjali.’ Tada je Ukaše b. Mihsan ustao i rekao: “Zamoli Allaha da ja budem od njih.” ‘Ti si od njih’, rekao je. Potom je ustao drugi čovjek i rekao: ‘Zamoli Allaha da me učini jednim od njih.’ ‘Pretekao te je u tome Ukaše’, odgovorio mi je.”¹⁵

¹⁵ Buhari, br. 3410. Muslim, br.220. Tirmizi, br. 2448. Ahmed u *Musnedu*, 1-271. Darimi, br. 2810.

4 - باب الخوف من الشرك

O STRAHU OD ŠIRKA

و قول الله عز و جل: إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ

لِمَنْ يَشَاءُ ۚ

Uzvišeni Allah je rekao: “Allah, uistinu, neće oprostiti da Mu se neko drugi smatra ravnim, a oprostiće manje grijehe od toga kome On hoće.”

و قال الخليل عليه السلام: وَأَجْنِبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ إِلَّا صَنَامَ

Prisni prijatelj (Ibrahim), alejhi selam, rekao je: “I sačuvaj mene i sinove moje od toga da se klanjamo kumirima.”¹⁶

U hadisu stoji: “Najviše čega se bojim za vas jeste mali širk.”

Upitan je o njemu, pa je rekao: “To je pretvaranje.”¹⁷

Od Ibn Mes’uda, Allah bio zadovoljan njime, prenosi se da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Ko umre, a moli pored Allaha sudruga – ući će u vatru.” Zabilježio ga je Buharija.¹⁸

Muslim prenosi od Džabira, Allah bio zadovoljan njime, da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Ko sretne Allaha ne pridružujući Mu ništa – ući će u Džennet, a ko Ga sretne pridružujući Mu nešto – ući će u vatru.”¹⁹

¹⁶ Ibrahim, 35.

¹⁷ Prenosi ga Ahmed u *Musnedu*, 5-428 od Mahmuda b. Lebeda, r.a. Begavi u *Šerhus-Sunne*, Taberani u *El-Kebiru*. Ovaj je hadis sahih. Vidi: *El-ehadis es-sahiha*, br.951.

¹⁸ Buhari, br.1238, i br. 6683. Ahmed u *Musnedu*, 1-462.464.

¹⁹ Muslim, br. 93. El-Iman. Ahmed u *Musnedu*, 3-345.

5-باب الدعاء الى شهادة أن لا اله الا الله

POGLAVLJE O POZIVU U VJEROVANJE DA NEMA BOGA OSIM ALLAHA

و قوله تعالى: قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي وَسُبْحَنَ اللَّهُ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٨﴾

I riječi Uzvišenog Allaha: “Reci: ‘Ovo je put moj, ja pozivam k Allahu, imajući jasne dokaze, ja, i svaki onaj koji me slijedi, i neka je hvaljen Allah, ja Njemu nikoga ne smatram ravnim.”²⁰

Od Ibn ‘Abbasa, r.a., prenosi se da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, kada je slao Mu’aza u Jemen, rekao: “Ti ćeš, uistinu, otići narodu od ehli-kitabija, pa neka prvo čemu ćeš ih pozvati bude svjedočenje da nema boga osim Allaha...” – u drugom predanju stoji: “...da iskažu Allahovu jednoću...” – pa ukoliko ti se u tome pokore obavijesti ih da im je Allah učinio obaveznim pet namaza u toku svakog dana i noći, pa ukoliko ti se u tome pokore, obavijesti ih da im je Allah učinio obaveznim sadaku (zekat), koji se uzima od njihovih bogataša i dijeli njihovoj sirotinji, pa ako ti se u tome pokore, nemoj uzimati njihovu najbolju i najplemenitiju imovinu. Čuvaj se dove onoga kome je nepravda učinjena, jer, uistinu između nje i Allaha nema pregrade.” Zabilježila su ga njih dvojica.

²⁰ Jusuf, 108.

Njih dvojica (također) prenose od Sehla ibn Sa'da r.a. da je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao u vrijeme pohoda na Hajber: "Sutra ću predati zastavu čovjeku koji voli Allaha i Njegova Poslanika i koga voli Allah i Njegov Poslanik. Allah će dati pobjedu pod njegovim vođstvom." Svijet je tu noć proveo pričajući o tome kome li će je dati. Kada su osvanuli, otišli su Allahovom Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, i svako od njih je želio da njemu bude data. Tada je on upitao: "Gdje je 'Ali ibn Ebi Talib?" "Njega bole oči", rečeno je. Poslali su po njega i on je doveden. On mu je pljucnuo u oči i proučio mu dovu. Ozdravio je kao da ga nije ni boljelo. Potom mu je dao zastavu i rekao: "Polahko idi dok ne dođeš u njihovo područje. Potom ih pozovi u islam i obavijesti ih kakve obaveze imaju prema Allahu Uzvišenom, jer, tako mi Allaha, da budeš uzrok da Allah uputi jednog čovjeka – bolje ti je od crvenih deva."²¹

²¹ Buhari, br. 2942. Muslim, br. 2406. Ahmed u *Musnedu*, 5-333. Njegove riječi "crvenih deva" (humrin-neam) znači da su to crvene deve, a one su najvrijedniji imetak kod beduina. Njima daju primjer kada govore o vrijednosti nečeg. I, uistinu, ne postoji ništa vrijednije od njih.

6- تفسير التوحيد و شهادة أن لا اله الا الله

POGLAVLJE O ZNAČENJU TEVHIDA I SVJEDOČENJA DA NEMA BOGA OSIM ALLAHA

و قوله تعالى: أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ

أَيْهُمْ أَقْرَبَ ②

I riječi Uzvišenog Allaha: “Oni kojima se mole traže način da se Gospodaru svome približe - koji od njih će biti najbliži...”²²

و قوله تعالى: وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ

إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيِّدِي ②

I Njegove su riječi: “A kad Ibrahim reče ocu svome i narodu svome: ‘Nemam ja ništa sa onima koje vi obožavate, ja obožavam samo Onoga Koji me je stvorio.’”²³

و قوله: اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهَبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللَّهِ ②

I Njegove su riječi: “Oni pored Allaha, bogovima smatraju svećenike i monahe svoje.”²⁴

²² El-Isra', 57.

²³ Ez-Zuhruf, 26.-27.

²⁴ Et-Tevbe, 31.

وَقَوْلُهُ: وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللَّهِ أَندَادًا يُحِبُّونَهُمْ

كَحُبِّ اللَّهِ

Njegove riječi: “*Ima ljudi koji umjesto Allaha (Njemu) suparnike uzimaju, vole ih kao što se Allah voli...*”²⁵

U “Sahihu” se od Vjerovjesnika, sallallahu ‘alejhi ve sellem, prenosi da je rekao: “Ko kaže: ‘Nema boga osim Allaha’ i zaniječe sve što se obožava mimo Allaha – njegov imetak i krv su zabranjeni, a njegovo polaganje računa je kod Uzvišenog Allaha.”²⁶

Komentar ovog naslova je u poglavljima koja slijede.

²⁵ El-Bekara, 165.

²⁶ Muslim, br. 23, El-Iman. Ahmed u *Musnedu*, 3-472.

7-باب من الشرك لبس الحلقة و الخيط

و نحوهما لرفع البلاء أو دفعه

O TOME DA U ŠIRK SPADA:
NOŠENJE NARUKVICE, KONCA I TOME
SLIČNOG RADI OTKLANJANJA NEVOLJE ILI
NJENOG SPREČAVANJA.

و قوله تعالى: قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ

هَلْ هُنَّ كَاشِفَتُ ضُرِّهِ

I riječi Uzvišenog Allaha: “*A ti reci: ‘Mislite li da bi oni koje molite mimo Allaha mogli otkloniti štetu, ako Allah hoće da je učini...’*”²⁷

Od ‘Imrana ibn Husajna, r.a, prenosi se da je Vjerovjesnik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, vidio čovjeka na čijoj je ruci bila narukvica od bakra. “Šta je to?”, upitao ga je. “Protiv vahine (slabosti)”, odgovorio je. “Skini je”, rekao je, “jer će ti ona uistinu samo povećati vehn (slabost). Kada bi umro, a ona bila na tebi – nikada ne bi bio spašen.” Prenosi ga Ahmed sa prihvatljivim senedom.

On također prenosi od ‘Ukbe ibn ‘Amira, r.a., a ovaj ga podiže (do Allahovog Poslanika, sallallahu ‘alejhi ve sellem): “Ko objesi talisman (zapis), neka mu Allah ništa ne da, a ko objesi morsku školjku (kao amulet) neka mu Allah nikad ne da mira.” U drugom predanju stoji: “Ko objesi talisman (zapis) širk je počinio.”²⁸

²⁷ Ez-Zumer, 38.

²⁸ Ahmed u *Musnedu*, 4-156. Hakim, 4-417.

Ibn Ebi Hatim prenosi od Huzejfe da je on vidio na ruci jednog čovjeka konac (koji je stavio da ga zaštiti) od groznice, pa ga je otkinuo i proučio Njegove riječi:

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ ﴿١٦﴾

*“Većina ovih ne vjeruje u Allaha, nego druge Njemu smatra ravnim.”*²⁹

²⁹ Jusuf, 106.

8 - باب ما جاء في الرقى و التمانيم

POGLAVLJE O ODUČAVANJU (RUKJI) I TALISMANIMA

U “Sahihu” se prenosi od Ebu Bešira el-Ensarije, r.a., da je on bio sa Allahovim Poslanikom, sallallahu ‘alejhi ve sellem, na nekim njegovim putovanjima, pa je poslao izaslanika s naredbom da na vratu nijedne deve ne ostane ogrlica od strune ili je rekao “... ogrlica a da ne bude otkinuta.”³⁰

Od Ibn Mes’uda, r.a., prenosi se da je rekao: “Čuo sam Allahovog Poslanika, sallallahu ‘alejhi ve sellem, kako kaže: “Zaista su rukja (odučavanje), talismani i amuleti – širk.” Prenose ga Ahmed i Ebu Davud.

Abdullah ibn Ukejm prenosi od Allahovog Poslanika, sallallahu ‘alejhi ve sellem, da je rekao: “Ko se nečemu oda – biće mu prepušten.” Prenose ga Ahmed i Tirmizi.

Talismani su nešto što se vješa na djecu da ih čuva od uroka oka. Međutim, ako je obješeno nešto iz Kur’ana, neki od selefa (iz prvih generacija) su to dopustili, a neki nisu, i tretirali su to zabranjenim, kao što je Ibn Mes’ud, r.a.

Rukja (odučavanje) jeste ono što zovu imenom ‘azaim. Dokaz je iz toga izuzeo ono što u sebi nema širka. Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, je to dopustio protiv uroka od oka i protiv groznice. Tevle (amulet) jeste nešto što su ljudi radili misleći da to omiljava ženu njenom mužu i muža njegovoj supruzi.

³⁰ Buhari, br. 3005. Muslim, br. 2115. Ebu Davud, br. 2552. Ahmed u *Musnedu*, 5-216. Malik u *Muvettau*, 2-937.

Ahmed prenosi od Ruvejfija da je rekao: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: 'O Ruvejfi, ti ćeš možda dugo živjeti, pa obavijesti svijet da ko napravi čvoriće na svojoj bradi ili stavi amulet, ili se čisti nakon nužde životinjskim izmetom ili kostima, pa zaista se Muhammed od njega odrekao.'³¹

Od Se'ida b. Džubejra, r.a., prenosi se da je rekao: "Ko otrgne talisman sa čovjeka, to se tretira kao da je oslobodio roba." To je prenio Veki'. On također, prenosi od Ibrahima da je rekao: "Oni su izražavali antipatiju prema svim talismanima, bilo da su bili od Kur'ana ili nečeg drugog."

³¹ Ebu Davud, br. 36. Nesai, 8-135. Ahmed u *Musnedu*, 4-108, 109. Ovaj hadis je sahih-vjerodostojan kao što je rekao šejh Albani, r.h. u *Sahihu-l-Džamii*, br. 7787.

9 - باب من تبرك بشجر أو حجر و نحوهما

O TOME KO TRAŽI BERIČET PREKO DRVETA,
KAMENA I TOME SLIČNO

و قوله تعالى: أَفَرَأَيْتُمُ اللَّتَّ وَالْعُزَّىٰ ﴿١٩﴾ وَمَنْوَةَ الثَّالِثَةَ الْآخَرَىٰ ﴿٢٠﴾
أَلَكُمُ الذَّكْرُ وَلَهُ الْأُنثَىٰ ﴿٢١﴾ تِلْكَ إِذًا قِسْمَةٌ ضِيزَىٰ ﴿٢٢﴾

I riječi Uzvišenog Allaha: “Šta kažete o Latu i Uzzau i Menatu, trećoj, najmanje cijenjenoj?! To bi tada bila podjela nepravedna.”³²

Od Ebu Vakida Lejsija se prenosi da je rekao: “Izišli smo sa Allahovim Poslanikom, sallallahu ‘alejhi ve sellem, na Hunejn, a bili smo tek skoro napustili nevjerovanje (kufr). Mušrici su imali lotosovo drvo kod kojeg su klečali i na njega vješali svoje oružje. Zvalo se Zatu envat. Prošli smo pored tog drveta. Rekli smo: ‘Allahov Poslaniče, daj da i mi imamo Zatu envat kao što i oni imaju Zatu envat’. Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, je rekao: ‘Allah je najveći! To su, uistinu suneni. Rekli ste, tako mi Onoga u Čijoj je Ruci moja duša, onako kako su rekli Benu Isra’il Musau: ‘Napravi i ti nama boga, kao što i oni imaju bogove!’ ‘Vi ste, uistinu narod koji nema pameti!’, reče on.³³ ‘Vi ćete, uistinu slijediti primjere onih koji su bili prije vas.’” Zabilježio ga je Tirmizi i okarakterisao ga kao sahih.

³² En-Nedžm, 19.-22.

³³ El-E‘araf, 138.

10- باب ما جاء في الذبح لغير الله

O TOME ŠTA JE PRENESENO U VEZI PRINOŠENJA ŽRTVE NEKOM MIMO ALLAHA

و قول الله تعالى: قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿١٢٢﴾ لَا شَرِيكَ لَهُ ۚ

I riječi Uzvišenog Allaha: “Reci: ‘Klanjanje moje, i obredi
moji, i život moj, i smrt moja doista su posvećeni Allahu,
Gospodaru svjetova, koji nema sudruga...”³⁴

و قوله: فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَحْزَرَّ ﴿١٢٣﴾

I Njegove riječi: “Zato se svome Gospodaru klanjaj i
kurban kolji.”³⁵

Od Alije r.a., prenosi se da je rekao: “Kazao nam je
Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem, tri izreke: ‘Allah
je prokleo onog ko prinese žrtvu nekom drugom mimo Allaha,
Allah je prokleo onoga ko pruži zaštitu prestupniku. Allah je
prokleo onoga ko mijenja oznake na zemlji (pomjera među).’
Zabilježio ga je Muslim.

Od Tarika b. Šihaba prenosi se da je Allahov Poslanik,
sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Neki je čovjek ušao u
Džennet zbog mušice, i ušao je neki čovjek zbog mušice u
Vatru.” “Kako to, Allahov Poslaniče!?” , rekli su. Rekao je:

³⁴ El-En’am, 162.-163.

³⁵ El-Kevser, 2.

“Dva su čovjeka naišla na neki narod koji je imao kip i pored kojeg nije mogao niko proći dok ne prinese žrtvu. Rekli su jednom od njih: ‘Prinesi žrtvu!’ ‘Nemam ništa da prinesem kao žrtvu’, odgovorio je. ‘Prinesi, pa makar mušicu’, rekli su mu. On je prinio kao žrtvu mušicu i oni su ga pustili, pa je taj ušao u vatru. Drugom su rekli: ‘Prinesi žrtvu!’ ‘Ja nikom drugom ne prinosim (žrtvu) mimo Uzvišenog Allaha’, rekao je. Oni su ga ubili i on je ušao u Džennet.” Zabilježio ga je Ahmed.

11 - باب لا يذبح الله بمكان يذبح فيه لغير الله

NE KOLJE SE ŽIVOTINJA U IME ALLAHA NA
MJESTU GDJE SE PRINOSI ŽRTVA NEKOM
MIMO NJEGA

و قوله تعالى: ﴿لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا﴾

I riječi Uzvišenog: “*Ti u njoj nemoj nikada namaz obaviti...*”³⁶

Od Sabita b. Dahhaka, r.a., se prenosi da je rekao: “Neki čovjek se zavjetovao da će zaklati devu u Buvani, pa je o tome pitao Vjerovjesnika, sallallahu ‘alejhi ve sellem, i on mu je rekao: ‘Da li je u njoj bio neki od džahilijjetskih idola koji se obožavao?’ ‘Ne’, odgovorili su. ‘Da li se u njoj održavala neka od njihovih svetkovina?’ upitao je. ‘Nije’, odgovorili su.

Nakon toga je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: ‘Ispuni svoj zavjet, jer, uistinu, nema ispunjavanja zavjeta u onome u čemu je nepokornost Allahu, niti u onome što čovjek nije u stanju učiniti.’” Zabilježio ga je Ebu Davud. Njegov sened ispunjava uvjete njih dvojice (Buharije i Muslima).

³⁶ Et-Tevbe, 108.

12 - باب من الشرك النذر لغير الله

U ŠIRK SE UBRAJA I ZAVJETOVANJE NEKOM MIMO ALLAHA

و قوله تعالى: يُوفُونَ بِالنَّذْرِ ﴿٧٠﴾

I riječi Uzvišenog Allaha: “*Oni su zavjet ispunjavali...*”³⁷

و قوله تعالى: وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِّنْ نَّفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِّنْ نَّذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ

يَعْلَمُهُ ﴿٧١﴾

I riječi Uzvišenog: “*Za sve što potrošite i što zavjetujete Allah, sigurno, za to zna!*”³⁸

U Sahihu se prenosi od Aiše, r.a., da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Ko se zavjetuje da Allahu čini pokornost neka mu izvrši pokornost, a ko se zavjetuje da Mu bude nepokoran neka Mu ne čini nepokornost.”³⁹

³⁷ Ed-Dehr, 7.

³⁸ El-Bekara, 270.

³⁹ Buhari, br. 6696., br. 6700. Ahmed u *Musnedu*, 6-36, 41. Ebu Davud, br. 3289. Tirmizi, br. 1526. Ibn Madže, br. 2126.

13 - باب من الشرك الاستعاذة بغير الله

U ŠIRK SE UBRAJA TRAŽENJE ZAŠTITE OD
NEKOG DRUGOG MIMO ALLAHA

و قوله تعالى: وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ

فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ﴿٦﴾

I riječi Allaha Uzvišenog: *“I bilo je ljudi koji su zaštitu od džina tražili, pa su im tako obijesti povećali.”*⁴⁰

Od Havle bint Hakim, r.a., prenosi se da je rekla: “Čula sam Allahovog Poslanika, sallallahu ‘alejhi ve sellem, da je rekao: ‘Ko odsjedne (dođe) na neko mjesto i kaže: ‘Utječem se Allahovim savršenim riječima od zla onoga što je On stvorio’, ništa mu ne može nauditi sve dok ne napusti to mjesto.” Bilježi Muslim.

⁴⁰ El-Džin, 6.

14 - باب من الشرك أن يستغيث بغير الله أو يدعو غيره

U ŠIRK SPADA TRAŽENJE SPASA OD NEKOG DRUGOG MIMO ALLAHA ILI DA SE MOLİ NEKO MIMO NJEGA

وقوله تعالى: وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنْ الظَّالِمِينَ ﴿١٦﴾ وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ ﴿١٧﴾

I riječi Allaha Uzvišenog: “*I pored Allaha, ne moli se onom ko ti ne može ni koristiti ni nauditi, jer ako bi to uradio, bio bi, uistinu, nevjernik. Ako ti Allah daje kakvu nevolju, niko je osim Njega ne može otkloniti.*”⁴¹

وقوله تعالى: فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ ﴿١٧﴾

I Njegove riječi su: “*Vi opskrbu od Allaha tražite i Njega obožavajte.*”⁴²

وقوله: وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى

يَوْمِ الْقِيَمَةِ ﴿١٨﴾

I Njegove su riječi: “*Ko je u većoj zabludi od onih koji se, umjesto Allahu, obraćaju onima koji im se do Sudnjeg dana neće odazvati...*”⁴³

⁴¹ Junus, 106.-107.

⁴² El-Ankebut, 17.

⁴³ El-Ahkaf, 5.-6.

وَقَوْلُهُ: أَمَّنْ تَجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ ۖ

I Njegove su riječi: “Onaj koji se nevoljniku, kada Mu se obrati, odaziva, i koji zlo otklanja.”⁴⁴

Prenosi Taberani svojim senedom da je u vrijeme Vjerovjesnika, sallallahu ‘alejhi ve sellem, bio neki munafik (licemjer) koji je uznemiravao vjernike pa su neki rekli: “Ustanite s nama da tražimo spas pomoću Allahovog Poslanika, sallallahu ‘alejhi ve sellem, od ovog licemjera”, pa je Vjerovjesnik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Uistinu se pomoću mene ne traži spas, nego se spas traži od Allaha Uzvišenog.”

⁴⁴ En-Neml, 62.

15 - باب في التوحيد و غربة الدين

O TEVHIDU I ODSUTNOSTI VJERE

قول الله تعالى: أَيَشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلِقُونَ ﴿١٩١﴾ وَلَا يَسْتَطِيعُونَ هُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿١٩٢﴾

Uzvišeni Allah kaže: “Zar da Njemu smatraju ravnim one koji ne mogu ništa stvoriti, i sami su stvoreni, i koji im ne mogu pomoći.”⁴⁵

و قوله تعالى: وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ ﴿٢٠٠﴾

On također kaže: “A oni kojima se, pored Njega, klanjate, ne posjeduju ništa.”⁴⁶

U “Sahihu” se prenosi od Enesa da je rekao: “Vjerovjesnik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, je u bici na Uhudu bio ranjen u glavu i donji sjekutić bio mu je slomljen, pa je rekao: ‘Kako da bude spašen narod koji je ranio svoga poslanika?’ Povodom toga objavljeno je:

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ ﴿٢١٨﴾

“Od tebe ne zavisi...”⁴⁷

⁴⁵ El-E‘araf, 191.-192.

⁴⁶ Fatir, 13.

⁴⁷ Ali-Imran, 128.-129.

U njemu se također prenosi od Ibn ‘Omera r.a., da je on čuo Allahovog Poslanika, sallallahu ‘alejhi ve sellem, kako bi, kad podigne glavu sa ruku’a na zadnjem rekatu sabahskog namaza: “Allahu, udalji od Svoje milosti tog i tog”, nakon što bi izgovorio “Semi’allahu limen hamideh, rabbena ve lekel-hamd”, pa je Allah objavio: “Od tebe ne zavisi...”⁴⁸ U drugom predanju stoji: “Proklinjao je Safvan b. Umejje, Suhejla b. Amra i Harisa b. Hišama, pa je objavljeno: “Od tebe ne zavisi...”⁴⁹

U njemu se također prenosi od Ebu Hurejrea, r.a., da je rekao: “Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kada mu je objavljeno: “I upozoravaj svoju bližnju rodbinu,”⁵⁰ rekao je: ‘O skupino Kurejša (ili riječ sličnu njoj), otkupite sebe! Ja vam ništa kod Allaha ne mogu pomoći. O Abbase b. Abdul-Muttalibe, ja ti kod Allaha ništa ne mogu pomoći! O Safijja, tetko Allahovog Poslanika, ja ti kod Allaha ništa Ne mogu pomoći! O Fatima kćerko Muhammedova, ja ti kod Allaha ništa ne mogu pomoći! Traži od mog imetka šta želiš, ja ti kod Allaha ništa ne mogu pomoći.”⁵¹

⁴⁸ Ali Imran, 128.

⁴⁹ Ali Imran, 128. Buhari, br. 4069-4070.

⁵⁰ Eš-Šu’ra, 214.

⁵¹ Buhari, br. 2735., 3537, 4771, Muslim, br. 206. Tirmizi, br. 3184. Nesai, 6-248.

16 - باب في بيان الحجة على ابطال الشرك

O OBJAŠNJENJU DOKAZA U POGLEDU NEGIRANJA PRIDRUŽIVANJA

قول الله تعالى: حَتَّىٰ إِذَا فُزِعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا
الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ

Riječi su Uzvišenog Allaha: “*I kad iz njihovih srca nestane straha, oni će upitati: ‘Šta je to rekao Gospodar vaš?’ ‘Istinu’, odgovorit će, on je uzvišen i velik.*”⁵²

U “Sahihu” se od Ebu Hurejre, r.a., prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Kada Allah nešto odredi na nebu, meleki udare svojim krilima, izražavajući tako potčinjenost Njegovim riječima, kao lanac kad udari o glatko kamenje i to u njih ulazi. ‘I kad iz srca njihovih nestane straha, oni će upitati: ‘Šta je to rekao Gospodar vaš?’ ‘Istinu!’, odgovorit će, ‘On je Uzvišen i Velik.’ To će čuti oni koji kradom prisluškuju. Oni koji prisluškuju jesu ovako jedan iznad drugog.” Sufjan je to opisao svojom rukom. Prevrnuo ju je i razmakao među prstima. “On čuje riječ i pošalje je onom što je ispod njega, zatim je taj pošalje onom što je ispod njega sve dok je ne baci na jezik sihirbaza ili vračara. Možda mu svjetlica dođe prije nego što je baci, a možda je i baci prije nego što mu dođe, tako da uz nju slaže stotinu laži, pa kažu: ‘Zar nas nije obavijestio tog dana to i to i to?’, pa mu povjeruju sve zbog te jedne riječi koja se čula s neba.”

⁵² Sebe’, 23.

Od Nevvasa b. Sem'ana, r.a., prenosi se da je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "Kada Allah Uzvišeni hoće objaviti naredbu, On izgovori Objavu. Nebesa se od toga zatresu (ili je rekao strašno zatresu) iz straha od Allaha Uzvišenog, pa kada to čuju stanovnici nebesa, onesvijeste se i padnu Allahu na sedždu.

Prvi koji će podići glavu jeste Džibril. Potom će mu Allah govoriti od Svoje objave što hoće. Potom će Džibril prolaziti pored meleka. Kad god prođe pored bilo kojeg neba, pitaju ga njegovi meleki: 'Džibrilu, šta je rekao naš Gospodar?' Džibril će reći: 'Istinu, a On je Uzvišeni, Veliki.' Pa će oni svi reći isto što je rekao Džibril. Tako će Džibril donijeti Objavu tamo gdje mu je Allah Uzvišeni odredio."⁵³

⁵³ Zabilježio ga je Ibn Ebi Hatim i Taberani od Nevvasa b. Sem'ana r.a.

17 - باب الشفاعة

O ZAGOVARANJU (ŠEFA'ATU)

قوله تعالى: وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُحْشَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ
مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ

I riječi Uzvišenog Allaha: “I opominji njime one koji strahuju što će pred Gospodarom svojim sakupljeni biti, kad osim Njega ni zaštitnika ni zagovornika neće imati.”⁵⁴

و قوله: قُلِ لِلَّهِ الشَّفَعَةُ جَمِيعًا

I Njegove riječi: “Reci: ‘Niko ne može bez Njegove volje posredovati.’”⁵⁵

و قوله: مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ

I Njegove riječi: “Ko se može pred Njim zauzeti za nekoga bez dopuštenja Njegova?”⁵⁶

و قوله: ﴿وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَوَاتِ لَا تُغْنِي شَفَعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِنْ

بَعْدِ أَنْ يُأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَى

⁵⁴ El-En'am, 51.

⁵⁵ Ez-Zumer, 44.

⁵⁶ El-Bekara, 255.

I Njegove su riječi: “*A koliko na nebesima ima meleka čije posredovanje nikome neće biti od koristi, sve dok Allah to ne dopusti onome kome On hoće i u korist onoga kojim je zadoovoljan.*”⁵⁷

و قوله: قُلْ أَدْعُوا الَّذِينَ رَزَعْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ ﴿٢٢﴾

I Njegove su riječi: “*Reci: ‘Zovite one koje, pored Allaha, bogovima smatrate. Oni ništa nemaju, ni koliko trun jedan, ni na nebesima ni na Zemlji...*’”⁵⁸

Ebul-'Abbas je rekao: “Allah je odbacio i negirao sve osim Sebe, a za što su se mnogobošci vezali. Tako je negirao da nekom pripada vlast, ili dio nje, osim Njemu, ili da je neko pomagač Allahu. Nije ostalo ništa osim zagovaranja, te je objasnio da ono neće biti od koristi osim onome kome Gospodar dopusti, kako je Uzvišeni rekao: ‘*Oni će se samo za onoga s kim On bude zadovoljan zauzimati.*’ 223 Zagovaranje o kojem govore mnogobošci ne postoji na Kijametskom danu, jer ga je negirao Kur'an. Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je obavijestio da će on, uistinu, doći i pasti ničice pred svojim Gospodarom. Zahvaliće Mu se. Neće prvo otpočeti sa zagovaranjem. Zatim će mu se reći: ‘Podigni glavu i reci (šta hoćeš), bićeš saslušan. Traži (šta hoćeš), biće ti dato. Zauzmi se, biće ti zauzimanje prihvaćeno.’ Ebu Hurejre ga je upitao: ‘Ko će biti naj sretniji tvojim zauzimanjem, Allahov Poslaniče?’ Rekao je: ‘Onaj ko iskreno iz svog srca kaže ‘La ilahe illallah’ (Nema boga osim Allaha).’ To je zagovaranje za one koji su posjedovali iskrenost, s Allahovim dopuštenjem, a ono neće biti za one koji su Allahu širk

⁵⁷ En-Nedžm, 26.

⁵⁸ Ajeti 22.-23., iz sure Sebe'.

činili. Bit i suština svega toga jeste da će Allah Uzvišeni, a On je Taj Koji prosipa Svoje blagodati na one koji su bili iskreni, zbog dove onog kome je On dopustio da se zauzima njima opraštati, da bi tako počastio (zagovarača) i dao mu 'pohvalno mjesto'. Zagovaranje koje je negirao Kur'an jeste ono u kojem ima širka. Upravo zbog toga je On potvrdio zagovaranje s Njegovim dopuštenjem na više mjesta. Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, objasnio je da ono neće biti ni za koga nego samo za sljedbenike tevhide i ihlase."

18 - باب في أن الأعمال بالخواتيم و مضرة تعظيم
الأسلاف و الأكابر

O TOME DA SE DJELA (VREDNUJU) PO
ZAVRŠETKU, TE O ŠTETI VELIČANJA
PREDAKA I VELIKANA

و قوله تعالى: إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ ﴿٥٦﴾

Riječi su Uzvišenog Allaha: “*Ti, doista, ne možeš uputiti na Pravi put onoga koga ti želiš uputiti...*”⁵⁹

U “Sahihu” se prenosi od Se’ida b. el-Musejjeba, a on od svoga oca da je rekao:

“Kad je Ebu Talib bio na samrti, ušao je kod njega Vjerovjesnik, sallallahu ‘alejhi ve sellem. Kod njega su bili ‘Abdullah ibn Ebi Umejje i Ebu Džehl. Vjerovjesnik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, mu je rekao: “O amidža, reci ‘La ilahe illallah’, izreku kojom ću se zauzimati za tebe kod Allaha.” Njih dvojica su rekli: “Zar da ostaviš vjeru ‘Abdumuttalibovu?!’” Vjerovjesnik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, mu je ponovio. Ponovili su i njih dvojica. Zadnje što je rekao bilo je: ‘On je u vjeri ‘Abdumuttalibovoj.’ Odbio je kazati ‘La ilahe illallah’. Vjerovjesnik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, je rekao: “Tražit ću za tebe oprost ukoliko ne budem spriječen”, pa je Uzvišenillah objavio: “Vjerovjesniku i vjernicima nije dopušteno moliti oprosta za mnogobožce...”⁶⁰

⁵⁹ El-Kasas, 56.

⁶⁰ Et-Tevba, 113.

Povodom Ebu Talibova slučaja Allah je objavio:

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ﴿٥٦﴾

“Ti, doista ne možeš uputiti na Pravi put onoga koga ti želiš da uputiš, Allah, uistinu, ukazuje na pravi put onome kome On hoće...”⁶¹

⁶¹ El-Kasas, 56.

19 - باب ما جاء أن سبب كفر بني آدم و تركهم دينهم
هو الغلوفي الصالحين

O TOME DA JE UZROK NEVJEROVANJA
(KUFRA) SINOVA ADEMOVIH I NAPUŠTANJA
NJIHOVE VJERE PRETJERIVANJE U
(VELIČANJU) DOBRIH LJUDI

و قول الله عز وجل: يَتَأَهَّلَ الْكِتَابُ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ ﴿١٧١﴾

I riječi Uzvišenog Allaha: “*O sljedbenici Knjige, ne pretjerujte u svojoj vjeri.*”⁶²

U Sahihu se prenosi od Ibn Abbasa, r.a., o riječima Allaha Uzvišenog: “*I govore: ‘Nikako božanstva svoja ne ostavljajte, i nikako ni Vedda, ni Suvaa, a ni Jegusa, ni Jeuka, ni Nesra ne napuštajte!’*”⁶³

Rekao je: “Ovo su imena dobrih ljudi iz Nuhovog naroda. Kada su pomrli, šejtan je njihovom narodu došapnuo da na mjestima gdje su oni sjedili stave kipove i nazovu ih njihovim imenima, pa su tako i uradili. Oni nisu bili obožavani sve dok ti nisu pomrli i znanje izbrisano, tada su bili obožavani.”⁶⁴

Ibn Kajjim je rekao: “Mnogi iz prvih generacija su rekli: ‘Kada su pomrli, oni su se okupljali oko njihovih mezarluaka, zatim su im napravili biste, zatim je proteklo dosta vremena pa su ih počeli obožavati.’”

⁶² En-Nisa‘, 171.

⁶³ Nuh, 23.

⁶⁴ Buhari, br. 4940, Tefsir sure Nuh.

Od Omera se prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao:

“Nemojte me uznositi niti pretjerano hvaliti kao što su kršćani pretjerano hvalili sina Merjemina. Ja sam, uistinu, rob, pa recite Allahov rob i Njegov Poslanik.” Zabilježili su ga el-Buhari i Muslim.

Muslim je zabilježio od Ibn ‘Abbasa da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Čuvajte se pretjerivanja, jer, uistinu, pretjerivanje je uništilo one koji su bili prije vas.”⁶⁵

Muslim je zabilježio od Ibn Mes’uda da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Propale su cjepidlake i sitničari.” Rekao je to tri puta.⁶⁶

⁶⁵ Ahmed u *Musnedu*, 1-215,347. Nesai, 5-268. Ibn Madže, br. 3029. Hakim, 1-466. Hadis je sahih. Vidi: *El-Ehadis es-sahiha*, br.1283.

⁶⁶ Muslim, 2670. Ahmed u *Musnedu*, 1-386. Ebu Davud, br. 4608.

20 - باب ما جاء من التغليظ فيمن عبد الله
عند قبر رجل صالح فكيف اذا عبده؟!

O TOME ŠTA JE PRENESENO O TEŠKOM
UPOZORENJU ONOME KO OBOŽAVA ALLAHA
KOD MEZARA NEKOG DOBROG ČOVJEKA, PA
KAKO JE TEK (TEŠKO UPOZORENJE) AKO
OBOŽAVA ONOG KO JE U KABURU

U “Sahihu” se prenosi od Aiše, r.a., da je Ummu Seleme spomenula Allahovom Poslaniku, sallallahu ‘alejhi ve sellem, crkvu koju je vidjela u Abesiniji i slike koje se u njoj nalaze, pa je on rekao: “To su oni koji kada im umre dobar čovjek, ili dobar rob, naprave na njegovom grobu hram i u njemu naslikaju te slike. To su najgora stvorenja kod Allaha na Kijametskom danu.” Ovi su objedinili dvije zablude: zabludu sa grobovima i zabludu sa kipovima.

El-Buhari i Muslim od nje prenose da je rekla: “Kada je Allahovom Poslaniku, sallallahu ‘alejhi ve sellem, došao melek smrti, prekrpio je lice svojim crnoporubljenim ogrtačem. Kada ga je sklonio sa svoga lica, rekao je: ‘Neka je Allahovo prokletstvo na Židove i kršćane. Oni su na mezarima svojih vjerovjesnika napravili hramove.”“

On je upozorio na ono što su ovi uradili. Da nije toga, i njegov mezar bio bi uzdignut i istaknut. To nije urađeno iz bojazni da ga neko ne pretvori u džamiju.

Zabilježili su ga njih dvojica (el-Buhari i Muslim).

Muslim prenosi od Džunduba b. Abdullaha da je rekao: “Čuo sam Vjerovjesnika, sallallahu ‘alejhi ve sellem, prije njegove smrti na pet dana kako kaže: ‘Ja uistinu priznajem Allahu da među vama nisam uzeo sebi nikog za prsnog prijatelja, jer, uistinu, mene je Allah uzeo Sebi za prsnog prijatelja, kao što je i Ibrahima uzeo Sebi za prsnog prijatelja. Kada bih sebi uzimao nekog za prsnog prijatelja od svoga Ummeta, uzeo bih Ebu Bekra. Znajte da su oni koji su bili prije vas na kaburovima svojih vjerovjesnika i dobrih ljudi pravili hramove. Vi nemojte na mezarlucima praviti džamije. Ja vam, uistinu, to zabranjujem.”⁶⁷

On je to zabranio pred kraj svoga života. Osim toga, on je prokleo, što se može razumjeti iz konteksta, onoga ko to uradi. U to se ubraja i klanjanje kod kabura, pa makar na njemu i ne bila sagrađena džamija. To je značenje njenih (Ummu Seleminih) riječi: “Bojao se da na njegovom mezaru ne naprave džamiju.”

Svako mjesto na kom se s nijjetom obavlja namaz pretvoreno je u mesdžid (mjesto na kom se sedžda čini). Staviše, svako mjesto na kom se klanja zove se mesdžid, kao što je Allahov Poslanik sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Zemlja mi je učinjena mesdžidom (mjestom na kom se može klanjati) i čistom (pa se njome može tejemmmum uzeti).”⁶⁸

Ahmed prenosi dobrim senedom od Ibn Mes’uda, r.a., a on direktno od (Poslanika sallallahu alejhi ve sellem da je rekao): “Najgori su ljudi, uistinu, oni koje Kijametski dan zatekne u životu i oni koji na kaburima grade hramove.”⁶⁹ Zabilježio ga je Ebu Hatim i Ibn Hibban u svom Sahihu.

⁶⁷ Muslim, br. 532.

⁶⁸ Buhari, br.335. Muslim, br. 521. Nesai, 1-210-211.

⁶⁹ Ahmed u *Musnedu*, 1-435, sa dobrim senedom. Ibn Hibban ocijenio ga je kao sahih, br. 340.

21 - باب ما جاء أن الغلو في قبور الصالحين يصيرها

أوثانا تعبد من دون الله

O TOME DA PRETJERIVANJE U POGLEDU MEZARA DOBRIH LJUDI PRETVARA ISTE U KIPOVE KOJI SE OBOŽAVAJU MIMO ALLAHA

Prenosi Malik u “El-Muwetta” da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Allahu, ne daj da moj mezar postane idol koji će se obožavati. Povećala se Allahova srdžba prema narodu koji je mezare svojih vjerovjesnika pretvorio u mesdžide.”

Ibn Džerir svojim senedom prenosi od Sufjana, on od Mensura, a on od Mudžahida da je u pogledu riječi Uzvišenog: “Šta kažete o Latu i ‘Uzza’u” rekao:

“On je njima mljeo brašno, pa je umro i oni su se okupljali i boravili kod njegova mezara.”

Isto je rekao i Ebul-Dževza’ prenoseći od Ibn ‘Abbasa: “On je hodočasnicima mljeo brašno.”

Od Ibn ‘Abbasa, r.a., se prenosi da je rekao: “Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, je prokleo žene koje (često) posjećuju mezarluke i one ljude koji ih pretvaraju u mesdžide i u njima pale svjetiljke.” Zabilježili su ga autori “Sunena”.

22 - باب ما جاء في حماية المصطفى صل الله عليه و سلم

جناب التوحيد و سده كل طريق يوصل الى الشرك

O VJEROVJESNIKOVOJ S.A.V.S., ZAŠTITI
TEVHIDA I NJEGOVOM ZATVARANJU SVIH
PUTEVA KOJI VODE PRIDRUŽIVANJU (ŠIRKU)

و قوله تعالى: لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا

عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٨﴾

I riječima Allaha Uzvišenog: “Došao vam je Poslanik, jedan od vas, teško mu je što ćete na muke udarati, jedva čeka da pravim putem pođete, a prema vjernicima je blag i milostiv.”⁷⁰

Od Ebu Hurejre, r.a., prenosi se da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Nemojte svoje kuće pretvarati u mezarluke i nemojte moj mezar učiniti mjestom stalnog okupljanja. Donosite na mene salavat, jer vaš salavat dolazi do mene ma gdje vi bili.” Bilježi ga Ebu Davud sa dobrim senedom. Bilježi Ebu Davud sa dobrim senedom, a njegovi prenosioci su povjerljivi.

Od Alije, b. Hasana prenosi se da je on vidio čovjeka koji je dolazio na mezar Vjerovjesnikov, sallallahu alejhi ve sellem, i kroz rupu (na zidu) ulazio unutra i učio dovu, pa mu je on to zabranio i rekao: “Ispričaj ću vam hadis kojeg sam čuo od mog babe, a on od moga djeda, a on od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, koji je rekao: “Nemojte moj mezar učiniti mjestom stalnog okupljanja i nemojte svoje kuće u mezarluke pretvarati. Donosite na mene salavat, jer mi vaš selam dolazi bez obzira gdje vi bili.” Zabilježio ga je El-Muhtari.

⁷⁰ Et-Tevba, 128.

23 - باب ما جاء أن بعض هذه الأمة تعبد الأوثان

O TOME ŠTA SE PRENOSI U VEZI S TIM DA ĆE NEKI IZ OVOG UMMETA OBOŽAVATI KIPOVE

و قوله تعالى: أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ

بِالْحَبِيبِ وَالطَّغُوتِ ﴿٦١﴾

I riječi Uzvišenog: “Zar ne vidiš one kojima je dat jedan dio Knjige kako u kumire i tagute vjeruju...”⁷¹

و قوله تعالى: قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِّنْ ذَلِكَ مَثُوبَةً عِندَ اللَّهِ مَن لَّعَنَهُ

اللَّهُ وَعَظِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّغُوتَ ﴿٦٢﴾

I Njegove su riječi: “Reci: ‘Hoćete li da vam kažem koji su gori od takvih i koje će Allah još teže kazniti? Oni koje je Allah prokleo i na koje se rasrdio i u majmune i svinje pretvorio, oni koji su šejtana obožavali...”⁷²

و قوله تعالى: قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِم مَّسْجِدًا ﴿٦٣﴾

I Njegove su riječi: “A onda oni do čijih se riječi najviše držalo rekoše: ‘Sigurno ćemo nad njima sagraditi mesdžid.’”⁷³

Od Ebu Se’ida el-Hudrija, r.a., se prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Vi ćete, uistinu, slijediti puteve onih koji su bili prije vas, ličeći na njih kao što je slična perka

⁷¹ En-Nisa’, 51.

⁷² El-Ma’ida, 60.

⁷³ El-Kehf, 21.

na strijeli drugoj perci, tako da kad bi oni ušli u gušterovu rupu, i vi biste u nju ušli.” Upitali su (prisutni): “Allahov Poslaniče, (jesu li to) Židovi i kršćani?” “A ko bi drugi?” odgovorio je.⁷⁴

Muslim prenosi od Sevbana, r.a., da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Allah mi je, uistinu, dao da obuhvatim Zemlju, pa sam vidio njene istoke i zapade. Vlast moga Ummeta, uistinu će dosjeći onoliko koliko sam od nje obuhvatio. Data su mi dva trezora: crveni i bijeli. I molio sam, uistinu, svoga Gospodara da moj Ummet ne uništi sveopćom sušom i da njima ne ovlada neprijatelj, mimo njih samih, pa da ovlada svim što oni posjeduju. Moj je Gospodar, uistinu rekao: ‘Muhammede, ja kad odredim odredbu, to se zaista ne može spriječiti. Ja sam uistinu dao tvom Ummetu da ih neću uništiti sveopćom sušom i da neću dati da njima ovlada neprijatelj, mimo njih samih, da ovlada svim što oni posjeduju, pa makar se protiv njih sakupili iz svih njenih dijelova,’ ili je rekao: ‘Ko se nalazi među njenim dijelovima, sve dok ne budu uništavali jedni druge i zarobljavali jedni druge.’”⁷⁵

U njemu još stoji: “Uistinu se za svoje sljedbenike plašim vođa koji će voditi u zabludu. Pa kada počne borba protiv njih (muslimana) neće prestati do Kijametskog dana. Neće nastupiti Kijametski dan dok se plemena iz moga Ummeta ne priključe mušricima i dok mnogobrojne skupine moga Ummeta ne budu obožavale kipove. U mom Ummetu će biti trideset lažova. Svaki će tvrditi da je vjerovjesnik, a ja sam pečat vjerovjesnicima i nema vjerovjesnika poslije mene. Jedan će broj mojih sljedbenika, uistinu ostati na istini, pobjednički. Neće im nauditi onaj ko ih je izdao i s njima se razišao sve dok ne dođe odredba Allaha Slavljenog i Uzvišenog.”⁷⁶

⁷⁴ Buhari i Muslim

⁷⁵ Muslim, br. 2889. *El-fiten ve ešratus-sa’a, Babu helaku hazihil-ummeti ba’dihim bi ba’d.*

⁷⁶ Zabilježio ga je Berkani u svome *Sahihu*.

24 - باب ما جاء في السحر

O SIHRU

و قول الله تعالى: وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ

خَلْقٍ ۚ

I riječi Uzvišenog Allaha: “... iako su znali da onaj koji tom vještinom vlada neće nikakve sreće na onom svijetu imati.”⁷⁷

و قوله: يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ

“... vjeruju u džibta i taguta.”⁷⁸

Omer je rekao: “Džibt znači sihr, a tagut znači šejtan.”

Džabir je rekao: “Taguti su vračari kojima su šejtani dolazili. U svakom je plemenu bio po jedan.”

Od Ebu Hurejre, r.a., se prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Udaljite se od sedam upropaštavajućih grijeha.” “Koji su to, Allahov Poslaniče?”, upitali su. “Širk Allahu, sihr, ubistvo nevine osobe, što je Allah zabranio osim po pravdi, uzimanje kamate, jedenje imetka siročeta, bježanje sa bojnog polja i lažno optuživanje za nemoral nevinih i čednih vjernica.”

Od Džunduba se prenosi kao merfu’ hadis: “Kazna određena za sihirbaza jeste njegovo ubijanje sabljom.” Zabilježio ga je et-Tirmizi i rekao: “Ispravno je da je ovaj hadis mevkuf.”

⁷⁷ El-Bekara, 102.

⁷⁸ En-Nisa’, 51.

U Buharijinom “Sahihu” se od Bedžalea b. Abedea prenosi da je rekao: “Omer ibnul-Hattab je napisao (svojim namjesnicima): ‘Ubijte svakog sihirbaza i sihirbaskinju’, pa smo pogubili troje sihirbaza.”

U vjerodostojnom predanju od Hafse, r.a., prenosi se da je ona naredila da se ubije njena sluškinja koja joj je napravila vradžbine, i bila je ubijena. Isto tako postoji vjerodostojno predanje od Džunduba. Ahmed je rekao: “Prenosi se od trojice Vjerovjesnikovih, sallallahu alejhi ve sellem, ashaba.”

25 - باب بيان شيء من أنواع السحر

NEKE VRSTE SIHRA

Ahmed je rekao: “Pripovijedao nam je Muhammed ibn Dža’fer, njemu ‘Avf b. Hajjan ibnul-’Ala’, njemu Katn b. Kabiseh, od svoga oca da je on čuo Vjerovjesnika, sallallahu ‘alejhi ve sellem, kako kaže: ‘Zaista su ‘ijafeh (gatanje na osnovu leta ptica nakon što se galamom poplaše), tarq (crta koja se nacrti na zemlji) i tijereh (vjerovanje u loš predznak) od džibta (glasa šejtanovog)’.”⁷⁹

‘Avf je rekao: “Ijafeh je gatanje na osnovu leta ptica nakon što se galamom poplaše. Tarq je crta koja se nacrti na zemlji. Džibt je, kako kaže Hasan, šejtanov glas.” Njegov sened je dobar.

Kod Ebu Davuda, en-Nesa’ija i Ibn Hibbana u njegovom “Sahihu” se nalazi ovaj hadis sa senedom.

Od Ibn ‘Abbasa, r.a, se prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Ko uči nauku o zvijezdama naučio je odjeljak o sihru, i što više toga uči više će odjeljaka znati.” Zabilježio ga je Ebu Davud i njegov sened je vjerodostojan (sahih)

En-Nesa’i prenosi od Ebu Hurejre, r.a., da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Ko napravi čvor, zatim u njega puhne, on je učinio sihr, a ko učini sihr počinio je širk, a ko nešto objesi (na sebe) bude mu prepušten.”⁸⁰

⁷⁹ Ahmed u *Musnedu*, 3-477, 5-60. Ebu Davud, br.3907. Ibn Hibban, br. 1426.

⁸⁰ Nesai, 7-112.

Od Ibn Mes'uda, r.a., prenosi se da je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "Hoćete li da vas obavijestim šta je to el-adhu? To je prenošenje tuđeg govora. To je el-kale (koja puno priča i zavađa) svijet."⁸¹ Zabilježio ga je Muslim.

Buhari i Muslim prenose od Ibn Omera, r.a., da je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "Ima rječitog govora koji je sihr (opčaravajući)."⁸²

⁸¹ Muslim, br. 2606

⁸² Buhari, br. 5146. br. 5767. Ebu Davud, br. 5007. Tirmizi, br. 2029. Muslim, br. 869.

26 - باب ما جاء في الكهان و نحوهم

O PROROCIMA I NJIMA SLIČNIM

Muslim je zabilježio u svom “Sahihu”, prenoseći od neke od Vjerovjesnikovih, sallallahu ‘alejhi ve sellem, žena da je Vjerovjesnik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Ko dođe vračaru pa ga pita o nečem, a zatim mu povjeruje ono što on kaže – neće mu namaz biti primljen četrdeset dana.”⁸³

Od Ebu Hurejre se prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Ko ode vračaru (proricatelju budućnosti) i povjeruje mu u ono što on kaže – on je zanijekao ono što je objavljeno Muhammedu, sallallahu ‘alejhi ve sellem.”⁸⁴ Zabilježio ga je Ebu Davud.

Bilježe četvorica i Hakim koji kaže: “Po uvjetima Buharije i Muslima se prenosi od Ebu Hurejre, r.a.: ‘Ko dođe vračaru ili proroku i povjeruje mu ono što ovaj kaže – on je zanijekao ono što je objavljeno Muhammedu, sallallahu ‘alejhi ve sellem.’”⁸⁵

Ebu Ja’la isto bilježi od Ibn Mes’uda sa dobrim senedom, ali kao mevkuf.

Od ‘Imrana ibn Husajna, r.a., kao merfu’ hadis se prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Nije od nas ko čita sudbinu ili mu se čita sudbina, ko gata ili mu se gata, pravi sihr ili se za njega pravi. Onaj ko dođe

⁸³ Muslim, 2230,

⁸⁴ Zabilježio ga je Ahmed u *Musnedu*, 2-408, 429, 476. Ebu Davud, br. 3904. Darimi, br. 1141. Ibn Madže, br.639.

⁸⁵ Zabilježio ga je Ahmed u *Musnedu*, 2-429. Hakim, 1-8. Bejheki, 7-198. Od Ebu Hurejre, r.a. Hadis je sahih.

vračaru i povjeruje mu ono što ovaj kaže – on je zanijekao ono što je objavljeno Muhammedu, sallallahu ‘alejhi ve sellem.” Zabilježio ga je Bezzar sa dobrim senedom. Zabilježio ga je i Taberani u “El-Evsatu” sa dobrim senedom od Ibn ‘Abbasa, s tim što u njemu nema: “ako dođe...” (do kraja hadisa)

El-Begavi je rekao: “Vrač gatar (arrafa) jeste osoba koja tvrdi da poznaje tajne na osnovu premisa kojima dokazuje gdje se nalazi ukradeno, gdje je izgubljeno i tome slično. Neki su rekli da je on isto što i kahin (prorok). Kahin je onaj koji obavještava šta će se desiti u budućnosti. Neki su rekli da je on onaj što obavještava šta je u duši.

Ebul-‘Abbas ibn Tejmije je rekao: “Arraf je ime za kahina, munedždžima, remmala i njima slične koji govore da poznaju stvari na ovaj način.”

Ibn ‘Abbas je za ljude koji pišu “eba džadin” (nauku o slovima) i gledaju u zvijezde rekao: “Mislim da onaj ko tako uradi nema šta kod Allaha da traži.”

27 - باب ما جاء في النشرة

O VRAČANJU (NUŠREU) U SVRHU LIJEČENJA

Od Džabira se prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, upitan o vraćanju (nušreu) u svrhu liječenja pa je rekao: “To je šejtanski posao.” Zabilježio ga je Ahmed sa dobrim senedom i Ebu Davud i rekao: “Ahmed je upitan o tome pa je rekao: ‘Ibn Mesud je sve to mrzio.’”

U Buharijevom “Sahihu” se od Katade prenosi da je pitao Ibn el-Musejjeba:

“Da li je čovjeku koji je pod sihrom ili ne može imati intimni odnos sa svojom ženom dopušteno da se to njemu razdrešuje ili da se otklanja nušreom (vraćanjem u svrhu liječenja)?” “Ne smeta”; odgovorio je, “oni time žele uspostavljanje reda i mira. Ono što koristi to on, uistinu, nije zabranio.”

Prenosi se od Hasana da je rekao: “Ne otklanja sihr niko osim sihirbaza.”

Ibn Kajjim je rekao: “Nušre je otklanjanje sihra sa opsihrene osobe. Ima ih dvije vrste:

1) otklanjanje sihra sihrom istim kao i taj, i to je šejtanski posao i u tom su kontekstu Hasanove riječi. Kod te vrste onaj koji otklanja i onaj kome se otklanja približavaju se šejtanu onim što on voli, tako da on poništi i obesnaži ono što je već uradio opčaranom;

2) nušre odučavanjem rukje, traženjem utočišta (od Uzvišenog Allaha), lijekovima i dopuštenim dovama. Ovo je dopušteno.”

28 - باب ما جاء في التطير

O TETAJJURU (OPTIMIZMU I PESIMIZMU) NA OSNOVU PTICA I OSTALOG

و قوله تعالى: أَلَا إِنَّمَا طَبَّرَهُمْ عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾

I riječima Uzvišenog: “*Ali ne! Njihova nevolja je od Allaha bila, samo što većina njih nije znala.*”⁸⁶

و قوله: قَالُوا طَبَّرَكُم مَّعَكُمْ ﴿١٢﴾

I Njegove su riječi: “‘*Uzrok vaše nesreće je s vama*’, rekoše oni.”⁸⁷

Od Ebu Hurejre, r.a., prenosi se da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Nema zaraze, nema lošeg preznaka, nema sove, nema (crva) u utrobi.” Zabilježila su ga njih dvojica (Buhari i Muslim).

Kod Muslima ima još dodatak: “...nema zvijezda koje nagovještavaju kišu, niti zloduha.”⁸⁸

Njih dvojica su zabilježila od Enesa da je Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Nema zaraze, nema lošeg predznaka, a volim el-fe’l (optimizam).” Upitali su: “Allahov Poslaniče, a šta je to el-fe’l?” “Dobra i lijepa riječ”, odgovorio je.⁸⁹

⁸⁶ El-E‘araf, 131.

⁸⁷ Ja-sin, 19.

⁸⁸ Buhari, br. 5757. Muslim, br. 2220.

⁸⁹ Buhari br. 5756. i br. 5776. Muslim, br. 2224. Ebu Davud, br. 3916. Tirmizi, br.1615. Ibn Madže, br. 3537. Ahmed u *Musnedu*, 3-118.

Ebu Davud prenosi vjerodostojnim senedom od ‘Urve b. ‘Amira da je rekao:

“Spomenuto je tijere kod Allahovog Poslanika, sallallahu ‘alejhi ve sellem, pa je rekao: ‘Najbolje od toga je el-fe’l. To ne smije odvratiti muslimana. Kada neko od vas vidi nešto što ne voli, neka kaže: ‘Allahu, dobro ne donosi niko mimo Tebe, niti zlo odvrća iko osim Tebe i nema snage niti moći osim Tvoje.’”⁹⁰

Od Ibn Mes’uda se, kao merfu’ predanje, bilježi da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Tijere je širk, tijere je širk. Nema nikog od nas a da nije (...) Međutim, Allah to otklanja tevekkulom (oslanjanjem na Njega).” Zabilježio ga je Ebu Davud, Tirmizi i ocijenio ga vjerodostojnim, a zadnji njegov dio naveo kao riječi Ibn Mes’udove.

Ahmed prenosi od Ibn ‘Amra: “Onaj koga tijere odvrati od njegove potrebe počinio je širk.” “A šta je iskup za to?”, upitali su. “Da kažeš: ‘Allahu, svako dobro je od Tebe, sve ptice su Tvoje i nema boga osim Tebe.’”⁹¹

On (Ahmed) je zabilježio hadis i od Fadla b. Abbasa, r.a.: “Tijera je uistinu ono što te je navelo da nastaviš ili da se vratiš.”⁹²

⁹⁰ Ebu Davud, br. 3719.

⁹¹ Ahmed u *Musnedu*, 2-220.

⁹² Ahmed u *Musnedu*, 1-213.

29 - باب ما جاء في التنجيم

O ASTROLOGIJI

Buhari je u svome “Sahihu” spomenuo da je Katade rekao: “Allah je ove zvijezde stvorio radi troje: kao ukras nebu, da se njima gađaju šejtani i da budu znakovi i putokazi pomoću kojih se određuje pravac. Onaj ko ih drugačije protumači pogriješio je, izgubio je svoj dio (nagrade) i umiješao se u ono o čemu nema znanja.”⁹³

Katade je smatrao pokuđenim naukovanje o položajima Mjeseca. U tom pogledu Ibn Ujejne nije dao bilo kakve olakšice. To prenosi i Ibn Harb od njih dvojice. Ahmed i Ishak dali su olakšicu u pogledu naukovanja o položajima Mjeseca.

Od Ebu Musa’a se prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Trojica neće ući u Džennet, notorni pijanica, onaj koji kida rodbinske veze i onaj koji vjeruje u sihr.”⁹⁴ Zabilježili su ga Ahmed i Ibn Hibban u svome Sahihu.

⁹³ Buhari, 6-295.

⁹⁴ Ahmed u *Musnedu*, 4-399. Ibn Hibban, br. 1380. 1381. u *Mevaridu*.

30 - باب ما جاء في الاستسقاء بالأنواء

TRAŽENJE KIŠE NA OSNOVU POLOŽAJA MJESECA

و قوله تعالى: وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْكُمْ تُكَذِّبُونَ

I riječi Uzvišenog Allaha: “*I umjesto zahvalnosti što vam je hrana darovana vi u Njega ne vjerujete.*”⁹⁵

Od Ebu Malika Eš‘arija, r.a., prenosi se da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Četiri su stvari u mom Ummetu iz predislamskog doba, koje oni neće napustiti: ponos zbog plemenitog porijekla, klevetanje, ogovaranje i omalovažavanje porijekla, te traženje kiše preko zvijezda i naricanje...”

On je (takoder) rekao: “Ona koja nariče, ako se ne pokaje prije smrti, na Kijametskom danu bit će proživljena u odjeći od katrana i košulji od svraba.”⁹⁶

Zabilježio ga je Muslim.

Buhari i Muslim prenose od Zejda b. Halida, r.a., da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, klanjao sabah-namaz na Hudejbiji poslije kiše koja je pala u toku noći. Kada je završio, okrenuo se klanjačima i rekao: “Znate li šta je vaš Gospodar rekao?” “Allah i Njegov Poslanik najbolje znaju”, odgovorili su.

⁹⁵ El-Vakia, 82.

⁹⁶ Muslim, br. 934. Ahmed u *Musnedu*, 5-342.343.344. od Ebu Malika el-Eš‘arija, r.a.

“Rekao je: ‘Među Mojim robovima osvanuo je vjernik i nevjernik. Onaj ko je rekao: ‘Pala nam je kiša s Allahovom dobrotom i milošću’ – pa taj vjeruje u Mene i ne vjeruje u zvijezde, a onaj ko je rekao: ‘Pala nam je kiša zbog te i te kišne zvijezde’ – taj ne vjeruje u Mene, a vjeruje u zvijezde.’”⁹⁷

Buhari i Muslim prenose od Ibn ‘Abbasa hadis u tom značenju. U njemu još stoji: “Istinit je bio taj i taj položaj Mjeseca, pa je Allah objavio ajet: *‘I kunem se položajima zvijezda...’*, do Njegovih riječi: *‘I umjesto zahvalnosti što vam je hrana darovana, vi u Njega ne vjerujete.’*”⁹⁸

⁹⁷ Buhari, br. 846. br. 1038. Muslim, br. 71. Ebu Davud, br. 3906. Nesai, 3-165. Ahmed u *Musnedu*, 4-117.

⁹⁸ El-Vakia, 75-82.

31 - باب من اتخذ تساوى محبته محبة الله فهو الشرك الأكبر

AKO NEKO UZME SUDRUGA PREMA KOM JE
NJEHOVA LJUBAV JEDNAKA LJUBAVI PREMA
ALLAHU, TO JE VELIKI ŠIRK

قوله تعالى: وَمَنْ اتَّخَذَ النَّاسَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَندَادًا يُحِبُّوهُمْ

كُحِبِّ اللَّهِ

Riječi su Uzvišenog Allaha: “Ima ljudi koji mimo Allaha suparnike (Njemu) uzimaju, vole ih kao što se Allah voli.”⁹⁹

I Njegove su riječi: “Reci: ‘Ako su očevi vaši i sinovi vaši, i braća vaša i žene vaše, i rod vaš i imeci koje ste stekli, i trgovina za koju se plašite slabe prođe i stanovi kojima ste zadovoljni draži vama od Allaha i Poslanika Njegovog i džihada na putu Njegovom: onda sačekajte dok Allah ne donese naredbu Svoju’, a Allah ne upućuje narod grješnika.”¹⁰⁰

Od Enesa se prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Neće niko od vas biti potpuni vjernik dok mu ja ne budem draži od njegova djeteta, roditelja i svih ljudi.” Zabilježili su ga njih dvojica (Buhari i Muslim).

Buhari i Muslim od njega također prenose da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Ko bude posjedovao tri svojstva njima će osjetiti slast imana: da mu

⁹⁹ El-Bekara, 165.

¹⁰⁰ Et-Tevba, 24.

Allah i Njegov Poslanik budu draži od svega drugog osim njih dvojice, da voli čovjeka samo u ime Allaha i da mrzi da se vrati u nevjerstvo nakon što ga je Allah iz njega izbavio, kao što mrzi da bude bačen u vatru.”

U drugom predanju stoji: “Neće niko od vas osjetiti slast imana dok...”

Od Ibn ‘Abbasa, r.a., prenosi se da je rekao: “Ko voli u ime Allaha, mrzi u ime Allaha, uzima za zaštitnika i prijatelja u ime Allaha, neprijateljuje u ime Allaha – time se uistinu zaslužuje Allahova zaštita. Čovjek uistinu, neće osjetiti slast imana, pa makar on puno klanjao i postio, sve dok ne bude takav. Svijet se većinom bratimi i zbližava oko dunjalučkih interesa, a to mu ništa ne koristi.” Zabilježio ga je Ibn Džerir.

Ibn ‘Abbas je u pogledu riječi Uzvišenog: “*...i kad će veze koje su ih vezale prekinute biti...*”¹⁰¹ rekao: “Znači: ‘Ljubav’.”

¹⁰¹ El-Bekara, 166.

32 - باب اليقين يضعف و يقوى

UVJERENJE SLABI I JAČA

قول الله تعالى: إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَآءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ
وَخَافُوا إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ

Riječi Allaha Uzvišenog: *“To vas je šejtan samo plašio pristalicama svojim, i ne bojte ih se, a bojte se Mene, ako ste vjernici!”*¹⁰²

و قوله: إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَن ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ
الصَّلَاةَ وَءَاتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ ۖ

I Njegove su riječi: *“Allahove džamije održavaju i u njima klanjaju oni koji u Allaha i u onaj svijet vjeruju, i koji namaz obavljaju, i zekat daju, i koji se nikoga sem Allaha ne boje...”*¹⁰³

و قوله: وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ
فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ ۖ

I Njegove su riječi: *“Ima ljudi koji govore: ‘Vjerujemo u Allaha’, a kada neki Allaha radi bude na muke stavljen, on drži da je ljudsko mučenje isto što i Allahova kazna.”*¹⁰⁴

¹⁰² Ali Imran, 175.

¹⁰³ Et-Tevba, 18.

¹⁰⁴ Ankebut, 10.

Od Ebu Se'ida, r.a., se kao merfu' hadis prenosi: "Vid slabosti uvjerenja je, uistinu, da udovoljavaš ljudima izazivajući Allahovu srdžbu, da im se zahvaljuješ na Allahovoj opskrbi i da ih koriš zbog onog što ti Allah nije dao. Allahovu opskrbu, zaista, ne dovlači žudnja upornog niti je odvraća mržnja onoga koji to ne želi."

Od 'A'īše, Allah bio zadovoljan njome, se prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "Ko traži Allahovo zadovoljstvo u srdžbi ljudi, Allah će njime biti zadovoljan i daće da i ljudi njim budu zadovoljni. A ko traži zadovoljstvo ljudi u Allahovoj srdžbi, Allah će se na njega rasrditi i daće da se i ljudi na njega srde." Zabilježio ga je Ibn Hibban u svom "Sahihu".¹⁰⁵

¹⁰⁵ Tirmizi, br. 2416. Ibn Hibban, br. 1541, 1542. Hadis je sahih-vjerodostojan.

33 - باب التوكل من شروط الايمان

OSLANJANJE NA ALLAHA (TEVEKKUL) JESTE JEDAN OD UVJETA (ŠARTOVA) VJEROVANJA (IMANA)

قول الله تعالى: وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٠٦﴾

Riječi su Uzvišenog Allaha: “A u Allaha se pouzdajte, ako ste vjernici!”¹⁰⁶

وقوله تعالى: إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ ﴿١٠٧﴾

I Njegove su riječi: “Pravi su vjernici samo oni čija se srca strahom ispune kad se Allah spomene...”¹⁰⁷

وقوله: يَتَأَيَّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٨﴾

I Njegove su riječi: “O Vjerovjesniče, Allah je dovoljan tebi i vjernicima koji te slijede.”¹⁰⁸

Od Ibn ‘Abbasa, r.a., prenosi se da je rekao: “(Riječi) ‘Dovoljan je nama Allah i divan je On Gospodar’ je izrekao Ibrahim, alejhi selam, kada je bačen u vatru i Muhammed, sallallahu ‘alejhi ve sellem, kada su mu rekli: ‘Neprijatelji se okupljaju zbog vas, trebate ih se pričuovati!’ – to im je samo učvrstilo vjerovanje pa su rekli: ‘Dovoljan je nama Allah i divan je On Gospodar.’” Zabilježio ga je Buhari i Nesai¹⁰⁹.

¹⁰⁶ El-Ma’ida, 23.

¹⁰⁷ El-Enfal, 2.

¹⁰⁸ El-Enfal, 64.

¹⁰⁹ Buhari, br. 4563. 4564.

34 - باب في الوعيد من أمن مكر الله

PRIJETNJA ONOME KO SE NE BOJI ALLAHOVE ZAMKE

قول الله تعالى: أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ ۚ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ

الْخَاسِرُونَ ﴿٩١﴾

Riječi Allaha Uzvišenog: “Zar oni mogu biti sigurni od Allahove zamke? Allahove zamke se ne boji samo narod kome propast predstoji.”¹¹⁰

وقوله: وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ ﴿٩١﴾

I Njegove su riječi: “Nadu u milost Gospodara svoga mogu gubiti samo oni koji su zabludjeli.”¹¹¹

Od Ibn ‘Abbasa, r.a., se prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, upitan o velikim grijesima, pa je rekao: “Širk Allahu, gubljenje nade da će Allah dati ono što želi i nestrahovanje od Allahove zamke.”¹¹²

Od Ibn Mes’uda, r.a., prenosi se da je rekao: “Najveći grijeh je širk Allahu, nestrahovanje od Allahove zamke, beznađe u pogledu Allahove milosti i gubljenje nade da će Allah dati ono što se želi.” Zabilježio ga je ‘Abdurrezak.¹¹³

¹¹⁰ El-E‘araf, 99.

¹¹¹ El-Hidžr, 56.

¹¹² Hejsemi, *Medžmeu-z-zevid*, 1-104.

¹¹³ Spomenuo ga je Hejsemi u *Medžmeu-z-zevid*, 1-104. i rekao: “Zabilježio ga je Taberani, a njegov sened je vjerodostojan.”

35 - باب من الايمان بالله الصبر على أقدار الله

SASTAVNI DIO VJEROVANJA U ALLAHA JE STRPLJENJE U ALLAHOVIM ODREDBAMA

I riječi su Uzvišenog Allaha: “*On će srce onog koji u Allaha vjeruje uputiti.*”¹¹⁴

‘Alkame je rekao: “To je čovjek kojeg je zadesila nedaća i on zna da je ona od Allaha, pa bude zadovoljan i pokori se.”

U Muslimovom “Sahihu” se od Ebu Hurejre, r.a. prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Dvije stvari postoje među svijetom i oni ih smatraju nevjerstvom (kufrom): rугanje zbog porijekla i naricanje za umrlim.”¹¹⁵

Njih dvojica prenose ga od Ibn Mes’uda kao merfu (hadis): “Nije od nas ko udara po licu i moli dovom džahilijetskog doba.”¹¹⁶

Od Enesa, r.a., prenosi se da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Kada Allah hoće Svome robu dobro – ubrza mu kaznu na dunjaluku, a kada hoće Svome robu zlo – On ga ostavi sa njegovim grijesima tako da sa njima dođe na Kijametski dan.”¹¹⁷

Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Veličina je nagrade, uistinu, srazmjerna veličini iskušenja. Allah, uistinu, kada neki narod zavoli, stavi ga na kušnju, pa ko bude zadovoljan zaslužiti će zadovoljstvo, a ko se rasrdi njemu pripada srdžba.” Trimizi je rekao da je dobar (hasen).

¹¹⁴ Et-Tegabun, 11.

¹¹⁵ Ahmed u *Musnedu*, 2-377.441. 596.

¹¹⁶ Buhari, br. 1294.

¹¹⁷ Tirmizi, br. 2398.

36 - باب ما جاء في الرياء

O RIJAU (PRETVARANJU)

و قوله تعالى: قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ وَاحِدٌ
فَمَن كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ
أَحَدًا

I riječima Uzvišenog: “*Reci: “Ja sam čovjek kao i vi, Meni se objavljuje da je vaš Bog – jedan Bog. Ko žudi da od Gospodara svoga bude lijepo primljen, neka čini dobra djela i neka, klanjajući se Gospodaru svome, ne smatra Njemu ravnim nikoga!*”¹¹⁸

Od Ebu Hurejrea, se kao merfu’ hadis prenosi: “Uzvišeni Allah je rekao: ‘Meni najmanje treba pridruživanje. Ko uradi djelo u kome Mi je nekog pridružio, Ja ostavljam njega i onog koga Mi je pridružio.’”¹¹⁹ Zabilježio ga je Muslim.

Od Ebu Se’ida se kao merfu’ hadis prenosi: “Hoćete li da vas obavijestim čega se za vas plašim više od Mesiha Dedždžala?” “Da, Allahov Poslaniče”, odgovorili su. “Skrivenog širka. Čovjek ustane pa klanja i uljepša namaz kada vidi da ga neko posmatra.” Zabilježio ga je Ahmed.¹²⁰

¹¹⁸ El-Kehf, 110.

¹¹⁹ Ovo je hadisi-kudsij. Zabilježio ga je Muslim, br.2985. Ibn Madže, br. 4202.

¹²⁰ U *Musnedu*, 3-30. Ibn Madže, br. 4204, hadis je hasen-sahih.

37 - باب من الشرك: ارادة الانسان بعمله الدنيا

U ŠIRK SE UBRAJA I NAMJERA ČOVJEKOVA
DA SVOJIM RADOM ZASLUŽI OVAJ SVIJET

و قول الله تعالى: مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزَيَّنَتَهَا نُوفِّ إِلَيْهِمْ
أَعْمَلَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ ﴿١٥﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي
الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبِطُلَّ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

“Onima koji žele život na ovom svijetu i ljepote njegove – mi ćemo dati plodove truda njihova i neće im se u Njemu ništa prikratiti. Njih će na onom svijetu samo vatra peći; tamo neće imati nikakve nagrade za ono što su na Zemlji radili i biće uzaludno sve što su učinili.”¹²¹

U “Sahihu” se prenosi od Ebu Hurejre, r.a., da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Neka upropašten bude obožavatelj zlatnika. Neka upropašten bude obožavatelj srebrenjaka. Neka upropašten bude obožavatelj crnoporubljenog ogrtača. Neka upropašten bude obožavatelj kadife. Ako mu se da, bude zadovoljan, a ako mu se ne da – razljuti se. Neka bude upropašten i unazađen. Kada ga ubode trn, ne može ga izvaditi kliještima. Blago robu koji je za uzdu poveo svoga konja na Allahovom putu, raščupane glave (kose), prašnjavih nogu. Ako je na straži, istinski je na straži, a ako je u pozadini, istinski vrši svoju dužnost. Ako zatraži da uđe, ne biva mu dopušteno, a ako se zauzme, ne bude mu prihvaćeno.”¹²²

¹²¹ Hud, 15.-16.

¹²² Buhari, br. 2886. 2887. Ibn Madže, br. 4135-4136.

38 - باب من أطاع العلماء و الأمراء في تحريم ما أحل الله

أو تحليل ما حرم الله فقد اتخذهم أربابا من دون الله

KO POSLUŠA UČENE I VOĐE U ZABRANJIVANJU
ŠTA JE ALLAH DOPUSTIO I U DOPUŠTANJU
ŠTO JE ALLAH ZABRANIO UZEO IH JE ZA
SVOJE BOGOVE, MIMO ALLAHA

Ibn ‘Abbas je rekao: “Samo što nije na vas kamenje počelo padati s neba. Ja vam kažem: ‘Rekao je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem’, a vi govorite: ‘Rekao je Ebu Bekr i Omer!’” Imam Ahmed je rekao: “Čudim se onima koji su spoznali sened i njegovu vjerodostojnost, a uzimaju mišljenje Sufjana, dok Uzvišeni Allah kaže: “*Neka se pripaze oni koji postupaju suprotno naređenju Njegovom, da ih iskušenje kakvo ne stigne ili da ih patnja bolna ne snađe.*”¹²³ Znaš li na šta se misli pod iskušenjem? Misli se na širk. Kada čovjek ne prihvati neke njegove riječi, možda u njegovo srce uđe nešto zablude pa zbog toga bude upropašten.”

Od ‘Adijja ibn Hatima se prenosi da je čuo Vjerovjesnika, sallallahu ‘alejhi ve sellem, kako uči ajet: “*Uzeli su svoje monahe i svećenike za bogove mimo Allaha...*”¹²⁴ pa mu je rekao: “Mi ih, zaista, nismo obožavali...” Rekao je: “Zar oni ne zabranjuju ono što je Allah dopustio pa i vi to ne radite, i dopuštaju ono što je Allah zabranio pa i vi to radite?” “Da”, rekao je (Adijj). “E to vam je obožavanje njih.” Zabilježio ga je Ahmed i Tirmizi i ocijenio ga kao dobar.

¹²³ En-Nur, 63.

¹²⁴ Et-Tevba, 31

39 - باب الايمان لا يحصل لأحد حتى يكون
هو اه تبعاً لما جاء به الرسول صل الله عليه و سلم

POTPUNO VJEROVANJE NEĆE POSTIĆI NIKO
SVE DOK NJEGOVE STRASTI I ŽELJE NE BUDU
U SKLADU S ONIM S ČIME JE DOŠAO
POSLANIK, S.A.V.S.

قول الله تعالى: أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا بِمَا أُنزِلَ
إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا
أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿٦٦﴾

Riječi Allaha Uzvišenog: “Zar ne vidiš one koji tvrde da vjeruju u ono što se objavljuje Tebi i u ono što je objavljeno prije tebe pa ipak žele da im se pred šejtanom sudi, a naređeno im je da ne vjeruju u njega. A šejtan želi da ih u veliku zabludu navede.”¹²⁵

و قوله: وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ

مُصْلِحُونَ ﴿٦٧﴾

I Njegove su riječi: “Kada im se kaže: “Ne remetite red na Zemlji!” – odgovaraju: “Mi samo red uspostavljamo!”

¹²⁵ En-Nisa’, 60.

وقوله: وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا ﴿٥٦﴾

*“I ne pravite nered na Zemlji, kad je na njoj red uspostavljen.”*¹²⁶

وقوله: أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ ﴿٥٧﴾

*“Zar oni traže da im se kao u pagansko doba sudi?”*¹²⁷

Od ‘Abdullaha b. ‘Amra, r.a., prenosi se da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Niko od vas neće vjerovati (potpunim imanom) dok mu njegove strasti i želje ne budu u skladu s onim što sam donio.” Nevevi je rekao: “Ovo je vjerodostojan hadis. Zabilježili smo ga u knjizi ‘El-Hudždže’ sa sahih senedom.”

Ša’bi je rekao: “Između jednog licemjera (munafika) i Židova izbila je svađa. Židov je rekao: ‘Neka nam presudi Muhammed, jer je on poznat da ne uzima mito.’ Na to je licemjer rekao: ‘Neka nam presude Židovi’, znajući da oni uzimaju mito. Na kraju su se složili da odu kod vrača u pleme Džuhejna i pred njim se parniče. Povodom toga je objavljeno: ‘Zar ne vidiš one koji tvrde...’”¹²⁸

Rečeno je: “Objavljeno je u povodu dvojice koji su se posvađali. Jedan od njih je rekao: ‘Podignimo našu parnicu kod Vjerovjesnika, sallallahu ‘alejhi ve sellem’ Drugi je rekao: ‘Kod Ka’ba b. Ešrefa.’ Potom su svoju parnicu podigli kod ‘Omera i jedan od njih mu je ispričao slučaj. On je onome koji nije bio zadovoljan Allahovim Poslanikom, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: ‘Je li tako bilo?’ ‘Da’, odgovorio je. Tada ga je ‘Omer udario sabljom i ubio ga.”

¹²⁶ El-E‘araf, 56.

¹²⁷ El-Ma’ida, 50.

¹²⁸ En-Nisa’, 60.

40 - من جدد شيئا من الأسماء و الصفات

O ONOME KO ZANIJEČE NEŠTO OD
IMENA I SVOJSTAVA

و قوله تعالى: وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ ﴿٢٠﴾

*“Jer oni u Milostivog ne vjeruju.”*¹²⁹

U Buharijinom “Sahihu” stoji da je ‘Ali rekao: “Pričajte ljudima ono što znaju. Zar želite da se Allah i Njegov Poslanik utjeruju u laž?”

‘Abdurrezak prenosi od Ma’mera, on od Ibn Tavusa, on od svoga oca, a on od Ibn ‘Abbasa da je on vidio čovjeka kako se uzrujao pošto je čuo hadis Vjerovjesnika, sallallahu ‘alejhi ve sellem, o svojstvima, negirajući to. Potom je rekao: “Šta se ovi boje? Prihvataju Njegove jasne ajete, a propadnu kod njegovih nejasnih (ajeta).”¹³⁰

Kad je pleme Kurejš čulo Allahovog Poslanika, sallallahu ‘alejhi ve sellem, kako spominje “Milostivog”, to su zanijekali pa je Allah povodom njih objavio: “...jer oni u Milostivog ne vjeruju.”¹³¹

¹²⁹ Er-Ra’d, 30.

¹³⁰ Njegov sened je vjerodostojan.

¹³¹ Er-Ra’d, 30.

41 - باب معرفة النعمة و انكارها

SPOZNAJA BLAGODATI I NJENO NIJEKANJE

قَوْلُ اللَّهِ تَعَالَى: يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمْ

الْكَافِرُونَ

Riječi Uzvišenog Allaha: “Oni priznaju da je blagodat od Allaha, Pa je poslije poriču, - većina njih su nevjernici.”¹³²

Mudžahid je rekao da je to kad čovjek kaže: “To je moja imovina. Naslijedio sam to od moga oca.”

‘Avn b. ‘Abdullah je rekao da su govorili: “Da nije tog i tog – ne bi bilo tako i tako.”

Ibn Kutejbe je rekao da su govorili: “To je zauzimanjem naših bogova.”

Ebul-‘Abbas je, nakon hadisa Zejda b. Halida u kome stoji: “Uzvišeni je Allah, uistinu rekao: ‘Osvanuo je među Mojim robovima onaj ko u Mene vjeruje i Mene niječe...’” (hadis) rekao: “Ovoga ima puno u Kur’anu i sunnetu. Uzvišeni kritikuje onoga ko Njegovo davanje blagodati pripisuje drugome i čini Mu širk.”

Neki iz prvih generacija rekli su da je to kao što su oni govorili: “Vjetar je bio dobar, a pomorac vješt”, i tome slično što se često čuje sa jezika.

¹³² En-Nahl, 83.

42 - باب الحلف بغير الله شرك

ZAKLINJANJE NEKIM MIMO ALLAHA JESTE ŠIRK

قول الله تعالى: فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَندَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

Riječi su Uzvišenog Allaha: “Zato ne činite svjesno druge Allahu ravnim!”¹³³

Ibn ‘Abbas je o ajetu rekao: “El-Endad (sudruzi) predstavlja širk koji je skriveniji od hoda mrava po crnom kamenu u tamnoj noći. To je da kažeš: ‘Tako mi Allaha i tvoga života’, ili ‘Tako mi Allaha i moga života’, ili da kažeš: ‘Da nije njegovog psa, došli bi nam kradljivci’, ili: ‘Da nema patki u kući došli bi nam kradljivci.’ Isto je kada čovjek kaže svome drugu: ‘Što je htio Allah i ti’, ili ‘Da nije bilo Allaha i toga i toga’. Nemoj (u ovakvim konstrukcijama) spominjati tog i tog, jer u svemu tome ima širka.” Zabilježio ga je Ibn Ebi Hatim.

Od ‘Omera b. Hattaba, r.a., prenosi se da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Ko se zakune nekim drugim mimo Allaha – počinio je nevjerstvo (kufr) ili pridruživanje (širk).” Zabilježio ga je Tirmizi i ocjenio ga kao hasen. Hakim ga je ocijenio sahihom.

Ibn Mes’ud je rekao: “Da se lažno zakunem Allahovim imenom draže mi je nego da se zakunem nekim mimo Njega govoreći istinu.”

¹³³ El-Bekara, 22.

Od Huzejfe, r.a., prenosi se da je Vjerovjesnik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Nemojte govoriti: ‘Što je htio Allah i taj i taj’, nego recite: ‘Što je htio Allah, a zatim što je htio taj i taj.’” Zabilježio ga je Ebu Davud sa vjerodostojnim senedom.

Od Ibrahima Nehaija se prenosi da on nije volio da se kaže: ‘Tražim zaštitu od Allaha i od tebe’, a da je dopušteno kazati: ‘Tražim zaštitu od Allaha, a zatim od tebe.’ I govorite: ‘Da nije Allaha, a zatim tog i tog’, a nemojte govoriti: ‘Da nije Allaha i tog i tog.’”

43 - باب ما جاء فيمن لم يقطع بالحلف بالله

**O TOME DA NEKI NE PRIHVATAJU I KADA
IM SE ZAKUNEŠ ALLAHOM**

Od Ibn ‘Omera, r.a., se prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Nemojte se zaklinjati svojim roditeljima. Ako mu se neko zakune Allahom, neka mu vjeruje. Ako mu se neko zakune Allahom, neka bude zadovoljan. Onaj ko nije zadovoljan – ne postupa po Allahovim propisima.” Zabilježio ga je Ibn Madže sa dobrim senedom.

44 - باب قول ما شاء الله و شئت

RIJEČI: “ŠTO JE HTIO ALLAH I TI”

Od Kutejle se prenosi da je neki Židov došao Vjerovjesniku, sallallahu ‘alejhi ve sellem, i rekao: “Vi, uistinu, činite širk. Vi kažete: ‘Što je htio Allah i ti’ i govorite: ‘Tako mi Ka’be’”, pa im je Vjerovjesnik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, naredio da kada hoće da se zakunu, kažu: ‘Tako mi Gospodara Kabe’, i da kažu: ‘Što je htio Allah, a zatim ti.’” Zabilježio ga je Nesai i ocijenio sahihom.

On, također, prenosi od Ibn ‘Abbasa da je neki čovjek rekao Vjerovjesniku, sallallahu ‘alejhi ve sellem: “Što je htio Allah i ti”, pa mu je Vjerovjesnik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Jesi li me Allahu učinio suparnikom? (Nemoj tako govoriti) nego reci: ‘Ono što je Allah htio, On Jedini.’”

Ibn Madže prenosi od Tufejla, ‘Aišinog brata po majci, da je ona kazala (kako je ovaj pričao): “Usnio sam kako sam došao do grupe Židova i rekao: ‘Vi ste pravi narod, samo da ne govorite da je Uzejr Božiji sin.’ Oni su odgovorili: ‘I vi, isto tako, pravi ste narod, samo da ne govorite: ‘Šta je htio Allah i htio Muhammed.’ Potom sam prošao pored skupine kršćana i rekao: ‘Vi ste pravi narod, samo da ne govorite da je Mesih Božiji sin.’ Oni su odgovorili: ‘I vi ste isto tako, pravi narod, samo da ne govorite: ‘Šta je htio Allah i htio Muhammed.’ Kada sam osvanuo, ispričao sam to mnogima, a potom došao Vjerovjesniku, sallallahu ‘alejhi ve sellem, i obavijestio ga. Upitao je: ‘Jesi li o ovome nekoga obavijestio?’ ‘Da’, odgovorio sam.’ Potom je on zahvalio Allahu i pohvalio Ga, a zatim rekao: ‘Tufejl je, uistinu, usnio san i ispričao ga mnogim od vas. Vi ste izgovarali riječi, a to i to me sprečavalo da vam ih zabranim. Prema tome, nemojte govoriti: ‘Šta je htio Allah i htio Muhammed’, nego recite: ‘Šta je htio Allah, sam.’”¹³⁴

¹³⁴ Ibn Madže, br. 2118. Ahmed, 5-393. Darimi, br. 2702. Hadis je sahih.

45 - باب من سب الدهر فقد اذى الله

ONAJ KO PSUJE VRIJEME ON
VRIJEĐA ALLAHA

و قول الله تعالى: وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا

يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ ﴿٢١﴾

Uzvišeni Allah kaže: “Postoji samo naš život zemaljski, živimo i umiremo, jedino nas vrijeme uništi” – govore oni.”¹³⁵

U “Sahihu” se prenosi od Ebu Hurejre da je Vjerovjesnik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Uzvišeni Allah je rekao: ‘Čovjek Me vrijeđa. On psuje vrijeme, a Ja sam vrijeme. Ja sam Taj Koji daje da se mijenja dan i noć.’”

U drugom predanju stoji: “Nemojte psovati vrijeme, jer je Allah, uistinu, vrijeme.”¹³⁶

¹³⁵ El-Džasije, 24.

¹³⁶ Buhari, br. 4826. Muslim, br. 2246. Ahmed, 2-238, 272.

46 - التسمي بقاضي القضاء و نحوه

NAZIVANJE NEKOGA VRHOVNIM SUCEM
I TOME SLIČNO

U “Sahihu” se od Ebu Hurejrea bilježi da je Vjerovjesnik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Najniže i najpodlije ime kod Allaha ima čovjek koji se zove vladar nad vladarima. Nema vladara osim Allaha.”

Sufjan je rekao: “Isto je i da se kaže: car careva (šah nad šahovima).”¹³⁷

U jednom drugom predanju stoji: “Čovjek koji će biti najružniji i na koga će Allah najviše biti ljut na Kijametskom danu...”

¹³⁷ Buhari, br. 6205-6206. Muslim, br. 2143. Ebu Davud, br. 4961. Ahmed u *Musnedu*, 2-244.

47 - باب احترام أسماء الله تعالى, و تغيير اللاءسم لأجل ذلك

POŠTIVANJE IMENA ALLAHA UZVIŠENOG I
PROMJENA IMENA ZBOG TOGA

Od Ebu Šurejha se prenosi da je on nosio dodatak imenu Ebul-Hakem (Otac suca), pa mu je Vjerovjesnik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Allah je, uistinu, sudija i Njemu pripada sud.” Na to mu je on odgovorio: “Kada se moji saplemenici u nečemu spore, dođu meni i ja im presudim tako da obje strane budu zadovoljne.” “To je izvanredno! Šta imaš od djece?”, upitao je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem. “Imam Šurejha, Muslima i ‘Abdullaha”, rekao sam. “Koji je najstariji?”, upitao je. “Šurejh”, rekao sam. “Ti si onda Ebu Šurejh”, rekao je.”¹³⁸ Zabilježili su ga Ebu Davud i drugi.

¹³⁸ Ebu Davud, br. 4955, i br. 811. Nesai, 8-226. Bejheki, 10-145. Hakim, 4-279. Njegov sened je dobar. Vidi: El-Irva, br. 2615.

48 - باب من هزل بشيء فيه ذكر الله أو القرآن

أو الرسول صل الله عليه و سلم فهو كافر

KO SE ŠALI I ISMIJAVA SA NEČIM U ČEMU
SE SPOMINJE ALLAHOVO IME, ILI SA
KUR'ANOM, ILI SA POSLANIKOM, sallallahu
'alejhi ve sellem – ON JE NEVJERNIK

و قول الله تعالى: وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ

قُلْ أَبَالَهُهٖ ۖ وَءَايَاتِهِ ۚ وَرَسُولِهِ ۖ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِءُونَ ﴿١٣٩﴾

*“A ako ih zapitaš, oni će, sigurno reći: ‘Mi smo samo razgovarali i zabavljali se.’ Reci: ‘Zar ste se Allahu i riječima Njegovim i Poslaniku Njegovu rugali?’”*¹³⁹

Prenosi se od Ibn ‘Omera, Muhammeda b. Ka‘ba, Zejda b. Eslema i Katade, a njihovo pripovijedanje se nadovezuje jedno na drugo, da je neki čovjek u vrijeme pohoda na Tebuk rekao: “Nismo vidjeli slične ovim našim učačima, punijih stomaka, lažljivijih jezika i strašljivijih u borbi”, misleći na Allahovog Poslanika, sallallahu ‘alejhi ve sellem, i njegove ashabe učače. Na to mu je ‘Avf ibn Malik rekao: “Slagao si. Ti si, uistinu, munafik. O tome ću obavijestiti Allahovog Poslanika, sallallahu ‘alejhi ve sellem.” Avf je otišao Allahovom Poslaniku, sallallahu ‘alejhi ve sellem, da bi ga obavijestio. Međutim, Kur’an ga je u tome već bio pretekao.

¹³⁹ Et-Tevba, 65.

Taj čovjek je došao Allahovom Poslaniku, sallallahu ‘alejhi ve sellem, koji se spremio za pokret i uzjahao svoju devu, i rekao mu: “Allahov Poslaniče! Mi smo samo razgovarali i zabavljali se onako kako razgovaraju putnici, skraćujući time put.” Ibn ‘Omer je rekao: “Kao da ga sad gledam kako se drži za kolan deve Allahovog Poslanika, sallallahu ‘alejhi ve sellem, dok su njegove noge udarale o kamenje, i ponavlja: “Mi smo samo razgovarali i zabavljali se”, a Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, na to mu odgovara, ne okrećući se prema njemu i ne dodajući bilo šta drugo: *‘Zar ste se Allahu i riječima Njegovim i Poslaniku Njegovu rugali?’*”

49 - باب التحدث بنعمة الله تعالى و ذم جدها

O ISTICANJU BLAGODATI ALLAHA
UZVIŠENOG I POKUĐENOSTI NJIHOVOG
NEGIRANJA

قول الله تعالى: وَلَئِنْ أَذَقْتُهُ رَحْمَةً مِنَّا مِنْ بَعْدِ صَرَاءٍ مَسْتَهُ لَيَقُولَنَّ هَذَا إِلَى

I Njegove su riječi: “Kad ga obaspemo milošću Našom, poslije nesreće koja ga zadesi, on govori: ‘Ovo sam zaslužio...’ (ajet)¹⁴⁰

Mudžahid je to protumačio: “Ovo je zbog moga rada i ja to zaslužujem...” Ibn ‘Abbas je rekao: “Hoće da kaže da je to od njega.”

و قوله تعالى: قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي

I Njegove su riječi: “Ovo što imam stekao sam znanjem svojim, tako ja mislim.”¹⁴¹

Rekao je Katade: “Znanjem koje ja posjedujem, njegovim postojanjem se postiže dobitak.” Drugi su rekli: “Znanjem Allahovim da sam ja toga dostojan.” Ovo značenje se podudara sa Mudžahidovim tumačenjem: “Stekao sam to prema ugledu.” Od Ebu Hurejre, r.a., se prenosi da je čuo Allahovog Poslanika, sallallahu ‘alejhi ve sellem, kako kaže: “Bila su trojica Benu Israelćana: gubav, ćelav i slijep, pa ih je Alah htio iskušati. Poslao im je meleka. Prvo je došao gubavom i upitao ga: ‘Šta

¹⁴⁰ Fussilet, 50.

¹⁴¹ El-Kasas, 78.

bi najviše volio?’ ‘Da imam lijepu boju i lijepu kožu i da od mene ode ovo zbog čega me svijet smatra prljavim’, odgovorio je. Ovaj ga je potrao i prljavština i ružnoća su od njega otišle. Dobio je lijepu boju i lijepu kožu. Upitan je: ‘Koji imetak ti je najdraži?’ ‘Deve’ (ili je rekao: ‘goveda’. Posumnjao je Ishak koje je od toga dvoga rekao, s tim što su gubavi i ćelavi rekli da jedan voli deve a drugi goveda). Data mu je deva u desetom mjesecu trudnoće. Rekao mu je melek: ‘Neka ti Allah da beričet u njoj.’ Potom je otišao kod ćelavog i upitao ga: ‘Šta bi ti najviše volio?’ ‘Lijepu kosu’, odgovorio je, ‘i da od mene ode ovo zbog čega me svijet smatra prljavim.’ Ovaj ga je potrao i to je od njega otišlo. Dobio je lijepu kosu. Upitao ga je: ‘Koji imetak ti je najdraži?’ ‘Goveda’, odgovorio je (ili je rekao: ‘deve’). Data mu je steona krava. Rekao mu je melek: ‘Neka ti Allah da beričet u njoj.’ Potom je otišao kod slijepca i upitao ga: ‘Šta bi ti najviše volio?’ ‘Da mi Allah vrati vid, pa da njime vidim ljude’, odgovorio je. Ovaj ga je potrao i Allah mu je vratio njegov vid. Upitao ga je: ‘Koji imetak ti je najdraži?’ ‘Sitna stoka’, odgovorio je. Data mu je sjajna ovca. Ojanjila je dvoje jagnjadi i to dvoje se oplodilo. Tako je ovaj imao dolinu deva, ovaj drugi dolinu goveda, a ovaj treći dolinu ovaca. Potom je došao gubavcu u onakvom obliku i stanju u kakvom je on nekada bio i rekao: ‘Ja sam siromah, putnik. Na ovom mom putu sam sve potrošio. Danas mi niko neće pomoći da stignem do cilja osim Allaha, a zatim tebe. Molim te Onim Koji ti je dao lijepu boju i lijepu kožu i imetak, da mi daš jednu devu jahalicu kako bih mogao na njoj jahati na ovom mom putovanju.’ Odgovorio mu je: ‘Znaš, obaveze su mnogobrojne (pa ti ne mogu dati).’ Ovaj mu je rekao: ‘Kao da te poznajem. Zar nisi bio gubav pa te svijet smatrao prljavim i ružnim? Zar nisi bio siromah, pa ti je Allah dao imetak?’ Ovaj mu je odgovorio: ‘Ja sam svoj imetak naslijedio od svojih predaka.’ ‘Ako lažeš, neka te Allah pretvori u ono što si bio’, rekao je melek. Potom je došao ćelavom u obliku kakav je on nekada bio, pa mu je rekao isto što i prethodnom, a ovaj mu je isto

odgovorio što i prethodni. ‘Ako lažeš, neka te Allah pretvori u ono što si bio’, rekao je melek. Zatim je došao slijepom u obliku i stanju u kakvom je on nekada bio i rekao: ‘Ja sam siromah, putnik. Na ovom mom putovanju sam sve potrošio. Danas mi niko neće pomoći da stignem do cilja osim Allaha, a zatim tebe. Molim te Onim Koji ti je vratio vid da mi daš jednu ovcu kako bih se njome pomogao na ovom mom putovanju.’ Odgovorio mu je: ‘Bio sam slijep pa mi je Allah vratio vid. Uzmi šta hoćeš, a ostavi šta hoćeš. Tako mi Allaha, danas ti neću ništa uskratiti što uzmeš u ime Allaha. “Zadrži svoj imetak. Vi ste, uistinu, samo stavljeni na kušnju. Allah je s tobom zadovoljan, a srdit je na tvoja dva druga.”’ Zabilježili su ga njih dvojica (Buhari i Muslim).¹⁴²

¹⁴² Buhari, br. 3464. Muslim, br. 2964.

50 - باب تحريم كل اسم معبد غير الله

ZABRANA SVAKOG IMENA KOJIM SE
IZRAŽAVA ROBOVANJE NEKOME DRUGOM
MIMO ALLAHA

قول الله تعالى: فَلَمَّا ءَاتَتْهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا ءَاتَتْهُمَا^ج

فَتَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٢٠﴾

I riječi Uzvišenog: “*I kad im je On darovao zdrava potomka, poslije su potomci njihovi izjednačili druge s Njim u onome što im On daje – a Allah je vrlo visoko iznad onih koje Njemu smatraju ravnim!*”¹⁴³

Rekao je Ibn Hazm: “Složili su se da je zabranjeno svako ime koje u sebi nosi značenje obožavanja nekog mimo Allaha kao što je ‘Abdul’amr (‘Amrov rob), Abdulka‘be (rob Ka‘be) i tome slično. Izuzetak je Abdulmuttalib (Muttalibov rob).”

Ibn ‘Abbas je o ovom ajetu rekao: “Kada je Adem sa njom imao odnos, ona je zaniijela. Potom im jedsao Iblis i rekao: ‘Ja sam onaj koji vas je izveo iz Dženneta. Ili ćete mi biti pokorni ili ću mu dati da ima jelenje rogove. Izići će iz tvog stomaka tako što će ga poderati. Uradiću to i to’, zastrašivao ju je. ‘Dajte mu ime ‘Abdulharis.’ Njih dvoje su odbili da mu se pokore. Dijete se rodilo mrtvo. Ponovo je zaniijela. Ponovo im je on došao i rekao isto kao i prethodni put. Oni su opet odbili da mu se pokore. Ponovo je rođeno mrtvo. Ponovo je zaniijela i on im je ponovo došao i rekao im isto. Tada ih je ljubav prema

¹⁴³ El-E‘araf, 190.

djetetu nadvladala i dali su mu ime ‘Abdulharis. O tome govore riječi: ‘Poslije su potomci njihovi izjednačili druge s Njim u onome što im On daje...” Zabilježio ga je Ibn Ebi Hatim.

On od Katade prenosi vjerodostojnim senedom da je rekao: “...sudruzi u pokornosti Njemu, a ne u obožavanju Njega.” On, također, sa vjerodostojnim senedom od Mudžahida prenosi da je o Njegovim riječima: “*Kad bi nam Ti dao zdravog potomka...*” rekao: “Strahovali su da neće biti ljudsko biće.” Naveo je njegovo značenje od Hasana, Se’ida i drugih

51 - باب دعاء الله بأسمائه الحسنی و ترك

من عارض من الجاهلین الملعدين

UPUĆIVANJE DOVE ALLAHU NJEGOVIM
LIJEPIM IMENIMA I NAPUŠTANJE ONIH KOJI
SE SUPROSTAVLJAJU, NEZNALICA I
NEVJERNIKA

قول الله تعالى: وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا ۖ وَذَرُوا الَّذِينَ

يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ ۚ

I riječi su Uzvišenog Allaha: “Allah ima najljepša imena i vi Ga zovite njima, a klonite se onih koji iskreću Njegova imena.”¹⁴⁴

Ibn Ebi Hatim prenosi od Ibn ‘Abbasa da: “iskreću Njegova imena”, znači: “čine širk”. Od njega se, također, prenosi: “Izveli su ime ‘Lat’ od riječi ‘ilah’, a ‘Uzza’ od riječi ‘aziz’.” Od A‘meša se prenosi da je rekao: “Miješaju sa njima ona koja nisu dio njih.”

¹⁴⁴ El-E‘araf, 180.

52 - باب لا يقال: السلام على الله

NE KAŽE SE: “NEKA JE SELAM NA ALLAHA”

U “Sahihu” se od Ibn Mes’uda, r.a., prenosi se da je rekao: “Kada bismo klanjali namaz za Vjerovjesnikom, sallallahu ‘alejhi ve sellem, učili smo: ‘Selam na Allaha od Njegovih robova, selam nek je s tim i tim’, pa je Vjerovjesnik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: ‘Nemojte govoriti: ‘selam na Allaha’, jer je, uistinu, Allah (es) Selam.”¹⁴⁵

53 - باب قول: اللهم اغفر لي ان شئت

O RIJEČIMA: ALLAHU, OPROSTI MI
AKO HOĆEŠ

U “Sahihu” se od Ebu Hurejre prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Nemoj da neko od vas govori: ‘Allahu, oprosti mi ako hoćeš’, nego neka bude odlučan u molbi, jer za Allaha, uistinu, ne postoji neko ko će Ga prisiliti.”

Muslim bilježi: “Neka mu želja bude velika, jer, Allahu, uistinu, nije teško bilo šta da mu dâ.”¹⁴⁶

¹⁴⁵ Buhari, br. 835. Muslim, br. 402.

¹⁴⁶ Buhari, br. 6339, Muslim, br. 2679.

54 - باب لا يقال: عبدي و أمّتي

**NEKA NIKO NE GOVORI: “MOJ ROB I
ROPKINJA”**

U “Sahihu” se bilježi od Ebu Hurejre, r.a., da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Nemoj da neko od vas govori: ‘et’im rabbeke’ (nahrani svoga gospodara), ‘weddi’ rabbeke’ (polij za abdest svome gospodaru). Umjesto toga neka kaže: ‘sejjidi’ (moj gospodin) i ‘mevlaje’ (gazda). Neka ne govori: ‘abdi’ (moj rob) i ‘emeti’ (moja robinja), nego neka kaže: ‘fetaje’ (moj sluga), ‘fetati’ (moja služavka) i ‘gulami’ (moj sluga).”¹⁴⁷

55 - باب لا يرد من سأل بالله

**NE ODBIJA SE ONAJ KO ZAMOLI NEKOGA
ALLAHOVIM IMENOM**

Od Ibn ‘Omera se prenosi da je rekao: “Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, je rekao: ‘Ko spominjući Allaha zatraži zaštitu i utočište, pružite mu pomoć. Ko spominjući Allaha od vas nešto zatraži, dajte mu. Ko vas pozove odazovite mu se. Ko vam učini kakvo dobro, nagradite ga, a ako nemate čime nagraditi, učite za njega dovu sve dok ne vidite da ste ga dovoljno nagradili.’” Zabilježio ga je Ebu Davud i Nesa’i sa vjerodostojnim senedom.

¹⁴⁷ Buhari, br. 2552. Muslim, br. 2249. Ebu Davud, br. 4975.

56 - باب لا يسأل بوجه الله الا الجنة

NE MOLİ SE ALLAHOVİM LICEM BILO ŠTA
DRUGO OSİM DŽENNETA

Od Džabira, r.a., se prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Ne moli se Allahovim licem bilo šta drugo osim Dženneta.”¹⁴⁸ Zabilježio ga je Ebu Davud

57 - باب ما جاء في اللو

O GOVORU “DA SAM URADIO TAKO I TAKO
BILO BI TAKO I TAKO”

و قوله تعالى: يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَّا قُتِلْنَا هَهُنَا

I riječima Uzvišenog: “*Da smo se za bilo šta pitali*”, govore oni, “*ne bismo ovde izginuli*.”¹⁴⁹

و قوله: الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا

I Njegove su riječi: “*Onima koji su se borili, a braći svojoj govorili: ‘Da su nas poslušali, ne bi izginuli.*”¹⁵⁰

¹⁴⁸ Ebu Davud, br. 1671.

¹⁴⁹ Ali Imran, 154.

¹⁵⁰ Ali Imran, 168.

U “Sahihu” se od Ebu Hurejre prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Budi agilan u postizanju onoga što ti je od koristi, traži podršku od Allaha i nemoj nikada biti lijen u tome. A ako ti se nešto desi, nemoj govoriti: ‘Da sam uradio tako i tako bilo bi tako i tako’, nego reci: ‘Allah je odredio i ono što je htio uradio’. To je zbog toga što takav govor (‘da sam uradio tako...’) otvara šejtanski posao.”¹⁵¹

¹⁵¹ Muslim, br. 2664. Ahmed u *Musnedu*, 2-366, 370. Ibn Madže, br. 79 i 4618.

58 - باب النهي عن سب الرياح

ZABRANA DA SE PSUJE VJETAR

Od Ubejja b Ka'ba, r.a, se prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "Nemojte psovati vjetar. Kada vidite nešto što ne volite, vi recite: 'Allahu, molimo Te za svako dobro od ovog vjetra, najbolje što on u sebi nosi, najbolje što mu je naređeno, a utječemo Ti se od zla ovog vjetra i zla koje je u njemu i zla koje mu je naređeno.'"¹⁵² Tirmizi ga je ocijenio vjerodostojnim.

59 - باب لا يظن بالله ظن سوء الا المنافقون و المشركون

و لا يسلم من ذلك الا من عرف الله و أسمائه و صفاته

O ALLAHU LOŠE MISLE SAMO LICEMJERI I MUŠRICI, OD TOGA ĆE BITI SPAŠEN SAMO ONAJ KO SPOZNA ALLAHA, NJEGOVA LIJEPA IMENA I SVOJSTVA

قول الله تعالى: يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ

هَلْ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ مِنْ شَيْءٍ قُلْ إِنْ الْأَمْرُ كُلُّهُ لِلَّهِ

Riječi Uzvišenog Allaha: "Misle o Allahu ono što nije istina, kao što pagani misle, i govore: 'Gdje je pobjeda koja nam je obećana?' Reci: 'O svemu odlučuje samo Allah!..' "¹⁵³

¹⁵² Tirmizi, br. 2253.

¹⁵³ Ali Imran, 154.

Ibnul-Kajjim je rekao o prvom ajetu: “Ova sumnja je protumačena da On Uzvišeni neće pomoći Svoga Poslanika i da će njegova misija prestati. I protumačeno je da ono što im se desilo nije bilo po Allahovom određenju i mudrosti. I protumačeno je nijekanjem mudrosti, nijekanjem određenja i nijekanjem da će se Poslanikova misija upotpuniti i da će to sve vjere nadvladati. To sve spada u zlu misao koju su imali munafici i mušrici, a o kojoj se govori u suri el-Feth. Ovo se tretira zlom misli jer se misli nešto što nedolikuje Njemu Uzvišenom i što nedolikuje Njegovoj mudrosti i Njegovom istinitom obećanju. Prema tome, onaj ko misli da će On onome što je pogrešno dati trajnu pobjedu nad istinom, tako da istina nestane ili zaniječe da je ono što se desilo bilo Njegovom odredbom i određenjem, ili zaniječe da je Njegova odredba rezultat uzvišene mudrosti za koju zaslužuje da Mu se upućuje sva pohvala, ili pak posumnja da je rezultat neke apstraktne volje – to je sve misao onih koji ne vjeruju. “Pa teško nevjernicima kad budu u vatri.”¹⁵⁴

Većina ljudi o Allahu zlo misli u pogledu onoga što se odnosi na njih i onoga što se drugima dešava. Od toga nije sačuvan niko osim onaj ko je spoznao Allaha, Njegova lijepa imena i svojstva i spoznao šta iziskuje Njegova mudrost i pohvala. Pa neka pametni koji sebi želi dobro o ovom vodi računa. Neka se pokaje Allahu i od Njega oprost traži za ono što o Allahu zlo mislio. Kada bi istraživao, vidio bi kod njih inat u pogledu kadera (određenja) i kako govore: ‘Trebalo je biti tako i tako.’ Ima ih koji to malo čine, a ima i onih koji to čine puno. Preispitaj sebe, da li si ti od toga čist? Ukoliko se od toga spasiš, spašen si od nečega velikog, a ako ne – tebe, zaista, ne vidim kao spašenog.”

¹⁵⁴ Sad, 27.

60 - باب ما جاء في منكري القدر

O ONIMA KOJI NIJEČU ODREĐENJE (KADER)

Ibn ‘Omer je rekao: “Tako mi Onog u Čijoj je ruci Ibn ‘Omerova duša, kada bi neko od vas imao zlata koliko je brdo Uhud i kad bi ga potrošio na Allahovom putu, ne bi mu bilo primljeno kod Allaha dok ne bude vjerovao u kader (određenje)”, a zatim je kao dokaz naveo Vjerovjesnike, sallallahu ‘alejhi ve sellem, riječi: “Iman je da vjeruješ u Allaha, Njegove meleke, Njegove knjige, Njegove poslanike, Sudnji dan i da vjeruješ u određenje, dobro i zlo.” Zabilježio ga je Muslim.

Od Ubade ibn Samita se prenosi da je rekao svome sinu: “Sinčiću moj, nećeš osjetiti slast vjerovanja dok ne budeš znao da ono što te je zadesilo nije moglo da te mimoide, a ono što te je mimoišlo nije moglo da ti se desi. Čuo sam Allahova Poslanika, sallallahu ‘alejhi ve sellem, kako kaže: ‘Prvo što je Allah stvorio bilo je pero. Potom mu je rekao: ‘Piši!’ ‘Šta da pišem, Gospodaru’, upitalo je. ‘Piši određenje svih stvari do Kijametskoga dana’, rekao je.’ Sinčiću moj, čuo sam Allahova Poslanika, sallallahu ‘alejhi ve sellem, kako kaže: ‘Ko umre vjerujući u nešto drugo a ne u ovo – on nije moj sljedbenik.’”

U predanju kod Ahmeda stoji: “Prvo što je Allah stvorio bilo je, uistinu, pero. Rekao mu je: ‘Piši’. Tada je zapisano šta će se događati do Sudnjega dana.”

U predanju od Ibn Vehba stoji da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Ko ne bude vjerovao u određenje dobra i zla – Allah će ga spaliti u vatri.”

U “Musnedu” i “Sunenu” se prenosi od Ibn Dejemija da je rekao: “Otišao sam Ubejju ibn Ka’bu i rekao: ‘U duši osjećam nešto u pogledu kadera (određenja). Pričaj mi nešto, ne bi li Allah to otklonio iz mog srca.’ Rekao je: ‘Kada bi potrošio zlata koliko je brdo Uhud – ne bi ga od tebe Allah primio sve dok ne budeš vjerovao u kader. Znaj da ono što ti se desilo nije te moglo mimoići, a ono što te je mimoišlo nije te moglo zadesiti. Kad bi umro vjerujući drugačije – bio bi od stanovnika vatre.’” Rekao je: “Potom sam otišao ‘Abdullahu ibn Mes‘udu, Huzejfi ibn Jemanu, Zejdu ibn Sabitu i svi su mi ispričali isto to od Vjerovjesnika, sallallahu ‘alejhi ve sellem.” Hadis je vjerodostojan. Zabilježio ga je Hakim u svom “Sahihu”.

61 - باب ما جاء في المصورين

O ONIMA KOJI CRTAJU I VAJAJU

Od Ebu Hurejre, Allah bio zadovoljan njime, se prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Uzvišeni Allah je rekao: ‘Ima li većeg nasilnika od onog ko pokušava stvarati kao što Ja stvaram? Neka, ako mogu stvore sjemenku! Neka ako mogu, stvore zrnce pšenično!’” Zabilježili su ga njih dvojica (el-Buhari i Muslim).

Također el-Buhari i Muslim prenose od ‘A’iše, Allah bio zadovoljan njome, da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Najžešćom kaznom na Sudnjem danu bit će kažnjeni oni koji se nadmeću sa Allahovim stvaranjem.”

Njih dvojica prenose od Ibn ‘Abbasa da je čuo Allahovog Poslanika, sallallahu ‘alejhi ve sellem, kako kaže: “Svaki crtač i vajar će u vatru. Za svaku sliku bit će mu stvorena duša koja će ga mučiti u Džehennemu.”

Njih dvojica prenose od njega da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Ko nacрта sliku na dunjaluku – biće zadužen da u nju udahne dušu (na ahiretu), a on je neće moći udahnuti.”

Muslim prenosi od Ebu Hejjadža da mu je ‘Ali, Allah bio zadovoljan njime, rekao:

“Poslaću te s onim čime me je poslao Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem: da ne ostaviš sliku, a da je ne izbrišeš, niti uzdignut mezar, a da ga ne poravnaš.”

62 - باب ما جاء في كثرة الحلف

O ČESTOM ZAKLINJANJU

و قول الله تعالى: **وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ**

I Njegove riječi: “*A o zakletvama svojim brinite se.*”¹⁵⁵

Od Ebu Hurejre, Allah bio zadovoljan njime, se prenosi da je čuo Allahovog Poslanika, sallallahu ‘alejhi ve sellem, kako kaže: “Zakletva je uzrok dobre prođe robe i uzrok brisanja zarade.” Zabilježili su ga Buhari i Muslim.

Od Selmana, Allah bio zadovoljan njime, se prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Sa tri osobe Allah neće govoriti niti ih od grijeha očistiti i njima pripada bolna kazna: sijedi starac koji bludniči, siromašni oholi uobraženik i čovjek koji je Allahovo ime učinio svojom robom, pa ne kupuje nego zaklinjući se, niti prodaje osim svojim zaklinjanjem.” Zabilježio ga je Taberani sa vjerodostojnim senedom.

U “Sahihu” se prenosi od ‘Imrana ibn Husajna, Allah bio zadovoljan njime, da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Najbolji moj Ummet jesu oni koji žive u ovom mom stoljeću, zatim oni koji će doći poslije njih.” (‘Imran je rekao: “Ne znam da li je poslije svoga stoljeća spomenuo dva ili tri?”) “Zatim, uistinu će poslije vas doći narod koji svjedoči, mada se to od njega ne traži, koji vara i nije od povjerenja, koji se zavjetuje, a zavjete ne ispunjava. Oni će biti debeli.”

¹⁵⁵ El-Ma’ida, 89.

U njemu se prenosi od Ibn Mes'uda da je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "Najbolji su ljudi u ovom mom stoljeću, zatim oni koji će doći poslije njih, zatim oni koji će doći poslije njih. Zatim će doći ljudi čije će svjedočenje pretjecati njihovo zaklinjanje i njihovo zaklinjanje preticati njihovo svjedočenje."

Ibrahim je rekao: "Udarali su nas zbog svjedočenja i obećanja kad smo bili mali."

63 - باب ما جاء في ذمة الله و ذمة نبيه صل الله عليه و سلم

O DAVANJU ALLAHOVA JAMSTVA I
JAMSTVA NJEGOVA VJEROVJESNIKA S.A.V.S.

قوله تعالى: وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ

تَوْكِيدِهَا ﴿٩١﴾

“I ispunjavajte obaveze na koje ste se Allahovim imenom obavezali i ne kršite zakletve kad ste ih tvrdo dali...”¹⁵⁶

Od Burejdea se prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, imao običaj, kada postavi emira vojske ili čete, oporučiti mu da se boji Allaha i da dobro čini muslimanima koji su s njim. Govorio bi: “Krenite u pohod s Allahovim imenom, na Allahovom putu. Borite se protiv onih koji negiraju Allaha. Krenite u pohod, ali nemojte krasti ratni plijen, nemojte kršiti ugovor, nemojte masakrirati, nemojte ubijati djecu. Kada susretneš svoje neprijatelje mušrike, pozovi ih da prihvate jedno od troga i bilo koje da prihvate, primi to od njih i ostavi ih. Zatim ih pozovi u islam. Ukoliko ti se odazovu – prihvati to od njih i ostavi ih. Zatim, pozovi ih da se presele iz svoga mjesta u mjesto muhadžira (Medinu) i da imaju obavezu koju imaju muhadžiri. Ukoliko to odbiju, obavijesti ih da će imati status koji imaju muslimani beduini i da će se nad njima primjenjivati Allahovi propisi koji se primjenjuju prema vjernicima. Oni u tom slučaju neće dobijati ništa od ganime (ratnog plijena) i fej’a (plijena uzetog bez borbe), osim ukoliko

¹⁵⁶ En-Nahl, 91.

se budu borili u redovima muslimana. Ukoliko sve to odbiju, pitaj ih prihvataju li da daju džizju. Ukoliko ti se odazovu – prihvati to od njih i ostavi ih. Ukoliko odbiju – zatraži pomoć od Allaha i bori se protiv njih. Kada opkoliš stanovnike utvrđenja i oni zatraže od tebe da sklopiš s njima ugovor dajući im Allahovo jamstvo i garanciju kao i garanciju Njegova Vjerovjesnika – nemoj im davati Allahovu garanciju i garanciju Njegova Poslanika, nego im daj svoju garanciju i jamstvo svojih drugova, jer će biti lakše da prekinete vaše jamstvo i jamstvo tvojih drugova od prekidanja jamstva Allahovog i Njegovog Poslanika. Kada opsjedneš stanovnike neke tvrđave i oni od tebe zatraže da im sudiš po Allahovoj presudi – nemoj im suditi po Allahovoj presudi, nego im sudi po svojoj presudi, jer ti ne znaš hoćeš li pogoditi Allahovu presudu u pogledu njih ili nećeš.” Zabilježio ga je Muslim.

64 - باب ما جاء في الاعقسام على الله

ZAKLINJANJE ALLAHOM
(DA ON NEĆE DRUGIMA DATI TO I TO)

Od Džunduba ibn ‘Abdullaha se prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Neki je čovjek rekao: ‘Tako mi Allaha, neće Allah oprostiti tom i tom.’ Na to je Allah Uzvišeni rekao: ‘Ko može da se zakune sa Mnom da ja nekome neću oprostiti? Ja sam mu već oprostio, a tvoje djelo poništio.’” Zabilježio ga je Muslim.

U hadisu Ebu Hurejre stoji da je ove riječi rekao pobožan čovjek. Ebu Hurejre je rekao: “Rekao je riječ koja je upropastila njegov dunjaluk i ahiret.”

65 - باب لا يستشفع بالله على خلقه

NE MOLI SE ALLAH DA SE ZAUZIMA
KOD SVOJIH STVORENJA

Od Džubejra ibn Mut’ima se prenosi da je neki beduin došao Vjerovjesniku, sallallahu ‘alejhi ve sellem, i rekao: “Allahov Poslaniče, ljudi su iscrpljeni, porodice gladne, imeci uništeni, pa zamoli svoga Gospodara. Mi, uistinu, tražimo od Allaha da se zauzme kod tebe i tražimo od tebe da se zauzmeš kod Allaha.” Tada je Vjerovjesnik rekao: “Subhanallah! Subhanallah!” Spominjao je tako Allaha toliko da se to osjetilo na licima njegovih ashaba. Potom je Vjerovjesnik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Teško tebi! Znaš li ti ko je Allah? Allah je, uistinu, Uzvišeniji od toga. Od Allaha se ne traži da se zauzme kod bilo kog Njegovog stvorenja.” I citirao je hadis.” Zabilježio ga je Ebu Davud.

66 - باب ما جاء في حماية النبي صل الله عليه و سلم حمى
التوحيد و سده طرق الشرك

VJEROVJESNIKOVA S.A.V.S., ZAŠTITA
GRANICA TEVHIDA I NJEGOVO ZATVARANJE
SVIH PUTEVA PRIDRUŽIVANJA (ŠIRKA)

Od ‘Abdullaha ibn Šukhajra se prenosi da je rekao: “Bio sam u delegaciji plemena Benu ‘Amir koja je otišla Vjerovjesniku, sallallahu ‘alejhi ve sellem. Rekli smo mu: ‘Ti si naš gospodin.’ ‘Gospodin je Allah Uzvišeni’, rekao je. ‘Ti si najvredniji među nama, najbogatiji i najmoćniji’, rekli smo. ‘Recite to što ste rekli ili dio toga što ste rekli. I nemojte da budete šejtanovi predstavnici i pomagači.’” Zabilježio ga je Ebu Davud sa dobrim senedom.

Od Enesa, Allah bio zadovoljan njime, se prenosi da su neki ljudi rekli:

“Allahov Poslaniče! O najbolji među nama, sine najboljeg među nama. Ti si naš gospodin i sin našeg gospodina.” “O ljud”, rekao je, “recite to što ste rekli ili dio toga što ste rekli. I nemojte da vas šejtan zavede. Ja sam Muhammed, Allahov rob i Njegov Poslanik. Ja ne volim da me uzdižete iznad moga položaja na koji me je postavio Allah Uzvišeni.” Zabilježio ga je en-Nesa’i sa dobrim senedom.

67 - باب ما جاء في قول الله تعالى:

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ ^ع سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٧﴾

O RIJEČIMA ALLAHA UZVIŠENOG: “ONI NE
VELIČAJU ALLAHA ONAKO KAKO GA TREBA
VELIČATI; A ZEMLJA SVA BIĆE U ŠACI
NJEGOVOJ NA DAN KIJAMETA”¹⁵⁷

Od Ibn Mes’uda, Allah bio zadovoljan njime, se prenosi da je rekao: “Neki rabin je došao Allahovom Poslaniku, sallallahu ‘alejhi ve sellem, i rekao: ‘Muhammede, mi nalazimo da će Allah nebesa staviti na prst, i zemlje na prst, i drveće na prst, i vodu na prst, i rosu na prst, i ostala stvorenja na prst, a zatim reći: ‘Ja sam vladar.’ Vjerovjesnik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, se nasmiješio tako da su mu se umnjaci ukazali, potvrđujući tu vijest. Zatim je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, proučio: ‘Oni ne veličaju Allaha onako kako Ga treba veličati; a čitava Zemlja će na Sudnjem danu u šaci Njegovoj biti.’”

U predanju kod el-Buharije stoji: “Staviće nebesa na prst, vodu i rosu na prst, i ostala stvorenja na prst.”

Muslim prenosi od Ibn ‘Omera merfu’ hadis: “Allah će smotati nebesa na Kijametskom danu, zatim ih uzeti Svojom desnom rukom, a zatim kazati: ‘Ja sam vladar. Gdje su silnici? Gdje su oholnici?’ Zatim će smotati sedam zemalja i potom ih uzeti Svojom lijevom rukom i kazati: ‘Ja sam vladar. Gdje su silnici? Gdje su oholnici?’”

¹⁵⁷ Ez-Zumer, 67.

Od Ibn ‘Abbasa se prenosi da je rekao: “Sedam nebesa i sedam zemalja su u Šaci Milostivog kao proseno zrno u ruci nekog od vas.”

Rekao je Ibn Džerir: “Pripovijedao mi je Junus da ga je obavijestio Ibn Vehb, prenoseći od Ibn Zejda, a on od svoga oca da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: ‘Sedam nebesa u odnosu na Kursijj su kao sedam dirhema bačenih u okruglu ravnici.’”

Rekao je da je Ebu Zerr kazao: “Čuo sam Allahovog Poslanika, sallallahu ‘alejhi ve sellem, kako kaže: ‘Kursijj u odnosu na ‘Arš jeste kao narukvica od željeza bačena na površinu pustinje.’”

Ibn Mes’ud je rekao: “Između dunjalučkog neba i onog koje slijedi jeste pet stotina godina. Između svaka dva neba je pet stotina godina. Između sedmog neba i Kursijja jeste pet stotina godina. Između Kursijja i vode jeste pet stotina godina, ‘Arš je iznad vode, a Allah je iznad ‘Arša. Za Njega nije tajna bilo šta što vi radite.” Zabilježio ga je Ibn Mehdi od Hammada ibn Seleme, ovaj od ‘Asima, on od Zirra, a on od ‘Abdullaha. Slično tome zabilježio je i Mes’udi od ‘Asima, on od Ebu Vaila, a on od ‘Abdullaha. Hafiz Zehebi, Allah Uzvišeni mu se smilovao, je rekao: “Prenosi se preko više lanaca prenosilaca.”

Od el-‘Abbasa ibn ‘Abdumuttaliba se prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, rekao: “Znate li koliko je između neba i zemlje?” Rekli smo: ‘Allah i Njegov Poslanik najbolje znaju’ “Između njih je putovanje dugo pet stotina godina. i sa svakog neba do drugoga jeste putovanje dugo pet stotina godina. Veličina svakog neba je pet stotina godina. Između sedmog neba i ‘Arša je more od čijeg dna do površine ima kao između nebesa i zemlje. Allah Uzvišeni je iznad toga. Za Njega nije tajna bilo koje djelo koje ljudi rade.” Zabilježio ga je Ebu Davud i drugi.

Neka je hvala Allahu, Gospodaru svjetova i neka je salavat i selam na Muhammeda, njegovu porodicu i njegove ashabe.

SADRŽAJ

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله و صلى الله على محمد و على آله و سلم كتاب التوحيد	6
O vrijednosti tevhida i koje grijehe briše	8
O tome da će onaj ko ostvari tevhid ući u Džennet bez polaganja računa.	10
O strahu od širka	12
Poglavlje o pozivu u vjerovanje_da nema boga osim Allaha	13
Poglavlje o značenju tevhida_i svjedočenja da nema boga osim Allaha.	15
O tome da u širk spada: nošenje narukvice, konca i tome sličnog radi otklanjanja nevolje ili njenog sprečavanja.	17
Poglavlje o odučavanju (rukji) i_talismanima	19
O tome ko traži beričet preko drveta_kamena i tome slično	21
O tome šta je preneseno u vezi_prinošenja žrtve nekom mimo Allaha	22
Ne kolje se životinja u ime Allaha na mjestu gdje se prinosi žrtva nekom mimo njega	24
U širk se ubraja i zavjetovanje nekom mimo Allaha	25
U širk se ubraja traženje zaštite od_nekog drugog mimo Allaha.....	26
U širk spada traženje spasa od nekog drugog mimo Allaha ili da se moli neko mimo njega	27
O tevidu i odsutnosti vjere	29
O objašnjenju dokaza u pogledu_negiranja pridruživanja	31
O zagovaranju (šefa'atu)	33
O tome da se djela (vrednuju) po završetku, te o šteti veličanja predaka i velikana	36
O tome da je uzrok nevjerovanja_(kufra) sinova Ademovih i napuštanja_njihove vjere pretjerivanje u (veličanju) dobrih ljudi	38
O tome šta je preneseno o teškom upozorenju onome ko obožava Allaha kod mezara nekog dobrog čovjeka, pa kako je tek (teško upozorenje) ako obožava onog ko je u kaburu.....	40

O tome da pretjerivanje u pogledu mezara dobrih ljudi pretvara iste u kipove koji se obožavaju mimo Allaha	42
O vjerovjesnikovoj s.a.v.s., zaštiti tevhida i njegovom zatvaranju svih puteva koji vode pridruživanju (širku)	43
O tome šta se prenosi u vezi s tim da će neki iz ovog Ummeta obožavati kipove	44
O sihru	46
Neke vrste sihra	48
O prorocima i njima sličnim	50
O vraćanju (nušreu) u svrhu liječenja	52
O tetajjuru (optimizmu i pesimizmu) na osnovu ptica i ostalog	53
O astrologiji	55
Traženje kiše na osnovu položaja mjeseca	56
Ako neko uzme sudruga prema kom je njegova ljubav jednaka ljubavi prema Allahu, to je veliki širk	58
Uvjerjenje slabi i jača	60
Oslanjanje na Allaha (tevekkul) jeste jedan od uvjeta (šartova) vjerovanja (imana)	62
Prijetnja onome ko se ne boji Allahove zamke	63
Sastavni dio vjerovanja u Allaha je strpljenje u Allahovim odredbama	64
O rijau (pretvaranju)	65
U širk se ubraja i namjera čovjekova da svojim radom zasluži ovaj svijet	66
Ko posluša učene i vođe u zabranjivanju šta je Allah dopustio i u dopuštanju što je Allah zabranio uzeo ih je za svoje bogove, mimo Allaha	67
Potpuno vjerovanje neće postići niko sve dok njegove strasti i želje ne budu u skladu s onim s čime je došao poslanik, s.a.v.s.	68
O onome ko zaniječe nešto od imena i svojstava	70
Spoznaja blagodati i njeno nijekanje	71
Zaklinjanje nekim mimo Allaha jeste širk	72
O tome da neki ne prihvataju i kada im se zakuneš Allahom	74
Riječi: “što je htio Allah i ti”	75
Onaj ko psuje vrijeme on vrijeđa Allaha	76

Nazivanje nekoga vrhovnim sucem i tome slično	77
Poštivanje imena Allaha Uzvišenog i promjena imena zbog toga ..	78
Ko se šali i ismijava sa nečim u čemu se spominje Allahovo ime, ili sa Kur'anom, ili sa Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve sellem - on je nevjernik .	79
O isticanju blagodati Allaha Uzvišenog i pokudenosti njihovog negiranja .	81
Zabrana svakog imena kojim se izražava robovanje nekome drugom_mimo Allaha.....	84
Upućivanje dove Allahu Njegovim_ljepim imenima i napuštanje onih koji se suprostavljaju, neznalica i nevjernika	86
Ne kaže se: “neka je selam na Allaha”.....	87
O riječima: Allahu, oprosti mi_ako hoćeš.....	87
Neka niko ne govori: “moj rob i ropkinja”	88
Ne odbija se onaj ko zamoli nekoga_Allahovim imenom.....	88
Ne moli se Allahovim licem bilo šta_drugo osim Dženneta	89
O govoru “da sam uradio tako i tako_bilo bi tako i tako”	89
Zabrana da se psuje vjetar	91
O Allahu loše misle samo licemjeri i mušrici, od toga će biti spašen samo onaj ko spozna Allaha, Njegova lijepa imena i svojstva	91
O onima koji niječu određenje (kader).....	93
O onima koji crtaju i vajaju	95
O čestom zaklinjanju	96
O davanju Allahova jamstva i jamstva Njegova Vjerovjesnika s.a.v.s. .	98
Zaklinjanje Allahom_(da on neće drugima dati to i to)	100
Ne moli se Allah da se zauzima kod svojih stvorenja.....	100
Vjerovjesnikova s.a.v.s., zaštita granica tevhida i njegovo zatvaranje svih puteva pridruživanja (širka)	101
O riječima Allaha Uzvišenog: “oni ne_veličaju Allaha onako kako ga treba_veličati; a zemlja sva biće u šaci Njegovoj na dan Kijameta”	102
Sadržaj.....	104